

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
P.O. Box 03206 - Cleveland, Ohio 44103
Spalis - October 16, 1975 Nr. 62
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

TIESA YRA PIRMOJI AUKA KIEKVIENO KARO IR... SPAUDOS

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Šiame krašte dažnai pasipiktiname spauda. Kam ji iškelianti tokius dalykus, kuriuos būtų geriau nutylėti? Dabar, pavyzdžiui, labai mažoje yra rašyti pačius blogiausius dalykus apie saugumo organus. Negali sakyti, kad ten tik angelai dirbo ir kad ten nebuvo padaryta klaidų, o gal net nusikaltimų. Bet jei jų būtų, susitvarkyti reikėtų be didesnio triukšmo. Priešingu atveju tos institucijos ir jose dirbą yra demoralizuojami, iš ko nauda gali būti tik priešui. Dar blogiau elgiamasi su kariniais dalykais. Čia susiduriama net su tokiu paradoksu. Jei koks nors eilinis šio krašto gyventojas išduotų kokią karinę paslaptį svetimos valstybės pareigūnams, jis gali būti suimtas ir nuteistas kalėti. Jei tą pačią paslaptį kas nors paskelbtų spaudoje, jis ne tik išvengtų persekiojimo, bet būtų laikomas didvyriu ir gautų Pulitzerio premiją!

Žurnalistai į tai gali atsikirsti, kad gyvenimo praktika, deja, rodo, kad valdžios institucijos ar pareigūnai patys 'nesusitvarkė', jei jų blogybių bei ydų viešai neiškelia, ir už tat galutinam rezultate, toks išvilkimas į aikštę duoda daugiau naudos negu žalos. Ginčytis galima tik dėl to, ar tai tiesa, ar ne. Jei tiesa, geriau, kad ji būtų žinoma.

Naujų argumentų už tokią tezę pabėrė britų žurnalistas Phillip Knightley ką tik pasirodžiusioje knygoje THE FIRST CASUALTY from the Creameato Vietnam: The war Correspondent as Hero Propagandist, and Myth Maker (Harcourt Brace Jovanovich leidykla, New York, 465 psl. \$12.95).

Iki Krimo karo civilių korespondentų fronte nebuvo girdėti. Tik 1854 metais londoniškis TIMES galėjo pasiūsti savo reporterį William Howard Russel į kautynių lauką. Jo aprašymai apie Lengvosios Brigados ataką anuo metu sužadino britų patriotizmo bangą. Nors civilis, karo korespondentas yra priverstas būti savo kovojančių tautiečių pusesėje. Visu pirma, sąžinė daug kam ne-

leidžia rašyti tai, kas galėtų sustiprinti priešą. O jei ne sąžinė, tuo pasirūpindavo cenzorius. Žodžiu, ir civiliniai korespondentai daugiau ar mažiau buvo kariaujanti pusė, o tai reiškė, kad jie sąmoningai ar nesąmoningai negalėjo rašyti tiesos. Už tai nenuostabu, kad senatorius Hiram Johnson 1917 metais konstatavo, kad 'the first casualty when war comes is truth', ką Knightley ir paėmė savo knygos pavadinimui.

'Big deal' -- gali sušukti, svarbu, kad karas buvo laimėtas. Juk pagal tą patį Knightley, neteislingiausiai buvo aprašytas pirmasis pasaulinis karas, kurį JAV laimėjo, bent buvo laimėtojų pusėje, o geriausiai ir teisingiausiai nušviestas buvo Vietnamo karas, kurį JAV... pralaimėjo.

Iš žurnalistinio taško žiūrint, I-jo karo korespondentai labai nusikalto. Jame žuvo, ar buvo sužeista, 30 milijonų vyrų daugiausiai dėl jų vadų kvailumo. Mat, generolai į tą karą traukė Napoleono laikų formacijomis, tuo tarpu technikos pažanga jau buvo įgalinusi turėti tokius ginklus, kurie seną kariavimą būdą pavertė skerdynėmis. 1914 m. rugpiūčio 14-25 dienomis vokiečiai nužudė ketvirtį milijono beprasmiškai puolantių prancūzų, bet britai apie tai nežinojo iki karo galo. Kai vienas amerikiečių korespondentas norėjo paskelbti apie netvarką tiekiame, apie daliniams siunčiamus arklius be pakinktų, sunkvežimius be motorų, traktorius vietoje prašytų motociklų, pats generolas Pershingas reikalavo jį atiduoti teisman kaip ... išdaviką.

Antrame kare nebuvo daug geriau. Kai prancūzai dar priešinosi vokiečiams, kurie nebuvo skaitlingesni už sąjungininkus, britai visai pakriko. Jų chaotišką bėgimą britų propagandos mašina pasauliui pristatė kaip herojišką 'spirit of Dunkirk'. Po japonų užpuolimo ant Pearl Harbour, JAV Laivynas paskelbė, kad 'tik' vienas (Nukelta į 2 psl.)

Baltijos Aidų radijo įstaigėjas Jozas Stempušis (kairėje) priima diplomą iš Amerikos tautybių sąjūdžio garbės pirmininko, Clevelando miesto mero Ralph Perk. Oficiali Clevelando miesto fotografijos departamento nuotr.

TAUTYBIŲ SĄJŪDŽIO DEŠIMTMETyje ĮTEIKTAS DIPLOMAS BALTIJOS AIDŲ RADIO REDAKCIJAI

Baltijos Aidų radijo programa Clevelando miesto mero Ralph Perk buvo apdovanojama diplomu už reikšmingą įnašą tautybių veiklai ir aktyviai dalyvavimą bei darnų darbą tarp lietuvių, latvių ir estų.

Trijų Pabaltijo tautų praktiškas bendravimas jungtinėje radijo programoje buvo pastebėtas Tautybių sąjūdžio vadovybės ir kaip išskirtinė vieninga grupė, teikusi pavyzdį ir kitų tautų išeišiams, buvo pristatyta įvertinimui ir atžymėjimui. Apdovanojimo diplomą buvo įteiktas programos įsteigėjui Jozui Stempušui spalio 5 dieną, Sheraton viešbutyje Amerikos Tautybių Sąjūdžio dešimtmečio sukakties bankete, kuriame dalyvavo apie tūkstantis svečių.

Šių iškilmių metu meras taip pat įteikė diplomus už ypatingus nuopelnus tautybių veikloje Cleveland Press dienraščio tautybių skyriaus redaktorei Eleanor Prech, Tautybių Sąjūdžio steigėjai

Lenkų moterų Sąjungos pirmininkei Frances Tesny, Clevelando kultūrinių darželių federacijos pirmininkui Sigmundui Brinsky, Vengrų reformatų bažnyčios kun. Aaron Elek, Muzikų federacijos prezidentui Anthony Granata, slovakių veikėjui Andrew Hudak, tautybių veiklos pirmūnui senatoriui Frank Lausche (slovėnas) ir Pavergtųjų tautų vadui ukrainiečiui prof. Michael Pap.

Baltijos Aidų programa buvo įsteigta J. Stempušio 1962 metais. Estai Andreas Traks ir Toivo Karios įsijungė į radijo štabą, latvių - Eriks Levinš ir Ilse Kalniņš, lietuviai pastoviai talkinę Baltijos Aidų radijo štabe - Ald. Balčiūnaitė-Zorskienė, Jonas Daugėla ir Raimundas Kudukis. Jozas Stempušis tuo metu taip pat redagavo ir Tėvynės Garsų programą. Jungtinė Pabaltijo radijo programa ir jos bendradarbiai nuo 1965 metų tapo stipriu Amerikos Tautybių Sąjūdžio ramsčiu.

Programos įsteigėjas J. Stempušis, vadovaudamas lietuvių radijui ir jungtinei pabaltiečių programai, labiau ir labiau įsijungė į amerikietiškojo gyvenimą. Vietnamo karui einant, Ohio gubernatorius paskyrė jį į Naujųjų ėmimo komisiją (Draft Board), United Torch organizacija pakvietė atstovauti tautybinės komunikacijos skyriuje, 1973 m. jis išrenkamas į National Service Center patikėtinių tarybą ir nuo tų pačių metų aktyviai dirba Clevelando valstybinio universiteto etninių studijų taryboje. Savo tiesioginėje tarnyboje prieš porą mėnesių jis buvo paaukštintas ir paskirtas Cuyahogos apskrities asmeninių mokesčių departamento administratorium.

Clevelando meras Ralph Perk, steigdamas Amerikos Tautybių Sąūdį, daugiausia rėmėsi pavergtųjų tautų atstovais ir išsipareigojo kas- (Nukelta į 6 psl.)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

AKADEMIKŲ SUVAŽIAVIMAS

Pirmą kartą Australijos lietuvių gyvenime buvo sušauktas Australijos lietuvių akademikų suvažiavimas, kurį organizavo ALB Švietimo vadovas P. Sungaila. Šis suvažiavimas vyko Melbourne Lietuvių Namuose ir jame dalyvavo virš 80 aukštąjį mokslo baigusių akademikų iš Sydnėjaus, Adelaidės, Pertho, Brisbane ir pačio Melbourne. Atidarymas įvyko rugpjūčio 29 dieną ir jį atidarė Krašto V-bos pirmininkas inž. A. Šimkus, padėkodamas šio didelio darbo įvykdymui P. Sungailai už taip gražiai pravestą iniciatyvą ir prašydamas dr. V. Doniela visam suvažiavimui pirmininkauti.

Pirmasis suvažiavimo kalbėtojas buvo S. Stankūnavičius, skaitęs referatą 'Madam, your slip is showing'. Jo referate buvo duoti išpūdziai iš jo kelionių po Ameri-

ką, Kanadą ir Europą, kurios buvo baigiamos gana kritiškais pastabomis, kone kiekvienai pastatant klausimą, į kuriuos turėjo atsakyti patys klausytojai, parodant koks yra kontraversinis pasaulis.

Antrasis kalbėtojas buvo pats rengėjas P. Sungaila su tema vaizdžiai paliesdamas generacijų skirtumą Lietuvių Bendruomenėje. Jis išklė didelę kalbos reikšmę mūsų kultūrinio charakterio išlikime, išryškindamas kultūrų skirtingą veiklą paskirms generacijoms. Jis prašė akademikų ieškoti naujų bendruomenės veiklos formų, nes senieji statutai yra jau atgyventi ir pasenę. Šios prelegento iškeltos mintys vėliau buvo labai aktyviai ir gyvai diskutuojamos.

Pirmosios dienos suvažiavimo vakare, paskaitą anglų kalba lietuvių kalbos klausimu, skaitė prof. T.G. Fenell. Jis yra tik neseniai grįžęs iš Švedijos, kur vyko baltų lingvistų suvažiavimas. Profesorių yra labai giliai ir gerai susipažinęs su lietuvių kalba ir savo paskaitoje jis plačiai apžvelgė senųjų kalbų, prie kurių jis priskyrė ir lietuvių, reikšmę kultūros pažinimui, moderniam mokslui ir kt. Jis išklė ir paminėjo pirmuosius švietimšalius lietuvių kalbos tyrinėtojus ir kartu pačius lietuvių mokslininkus, kurie iškėlė ir tyrinėja lietuvių senąją kalbą. Ši paskaita buvo labai gerai paruošta ir gera.

Pirmoji diena buvo baigta iškilinga vakariene, kurioje be akademikų dalyvavo ir svečiai. Iš jų kalbas pasakė senatorius McManus ir liberalų kandidatas P. Falcomes. Į jų kalbas atsakė Krašto V-bos vicepirmin. inž. J. Pelelušas.

Antroji suvažiavimo diena sekmadienis, prasidėjo lietuvių bažnyčioje, kur pamaldas atlikė kun. P. Vaseris. Antrosios dienos suvažiavimo posėdžiams pirmininkauti buvo pakviesta D. Labutytė-Bieri. Pirmąją šios dienos kalbėtoja buvo D. Žilinskienė, savo kritiškais pastabomis papildydama ir atsakydama į vakarykščios dienos kalbėtojų temas.

Sekančiuoju kalbėtoju buvo Perth'o universiteto elektronikos profesorius Z. Budrikis, pasirinkęs temą, kokioje formoje turėtume išlaikyti lietuviškas tradicijas Australijoje. Jis pareiškė, kad yra lietuviškų 'tradicijų', kurias mes turėtume tikrai pamiršti ir apie jų išlaikymą visai nesijaudinti. Tai - 'lietuviškas punktualumas', koliojimasis per spaudą, ginčijimasis dėl įvairių statutų, per prievartą ir nenorą siūlymas gerti, ilgiausios ir neįdomios paskaitos per minėjimus ir kt. Jis labai įdomiai išklė mišrių šeimų klausimą, pabrėždamas, kad jis pats yra kilęs iš mišrios šeimos ir yra pats sukūręs mišrią šeimą, tačiau jis pareiškė, kad lietuvių jis myli dėl gerų lietuviško būdo savybių, o Lietuvą dėl jos istorijos, gražios praeities ir kt. Be kalbos, lietuviškumą savoje grupėje mes išlaikysime su daina, nuoširdumu, savo tautiniais šokiais, atvirumu ir kitais lietuviui igimtais jo dorybės būdais. Prof. Budrikis yra jaunosios kartos atstovas.

Sekančioje paskaitoje dr. A. Staugaitis kalbėjo tema 'Lietuvybės išlaikymas ateinančiose kartose'. Savo sunkioje temoje jis palietė ir bendravimą su Lietuva, pabrėždamas, kad, norint ilgiau lietuviybę išlaikyti ateinančiose kartose, mes turime gauti iš ko nors lietuviškos stiprybės, kad būtų įmanomas tautiškumo skiepijimas ateinančioms kartoms.

Savo referate dr. V. Doniela plačiai palietė veikalų apie Lietuvą spausdinimą ir jų platinimą. Gerų veikalų ir informacijos apie Lietuvą anglų kalba yra labai mažai. Jis paminėjo, kad jeigu ir yra privačių žmonių išspausdintų gerų dalykų apie Lietuvą, bet jeigu jie nepatenka į tarptautinius katalogus, tai tada apie juos mažai kas žino ir dar mažiau kas gali jais pasinaudoti. Jo nuomone, geras knygas, nesvarbu, kad ir kiek brangiau, reikėtų leisti žinomose didelėse leidyklose o jos tada patektų į universitetus, bibliotekas ir tuo pačiu būtų jų daugiau išplatinta.

Savo žodyje G. Kaminskas papasakojo išpūdzius iš buvusio Lietuvoje, kur Vilniuje jis buvo lituanistinių kursų studentu ir, per savo norą kuo daugiau visko pamatyti, jis buvo apšauktas šnipu ir, atleidus iš kursų, buvo išvarytas iš Lietuvos.

Po visų paskaitų ir referatų, buvo ilgesnės diskusijos, klausimai ir jų atsakymai, kuriuose labai aktyviai dalyvavo jaunesnioji suvažiavimo dalis, analizuojant paskiras kalbas ir jose pareikštas mintis, net paklausiant prof. Budrikio, kaip jis galvoja, lietuviškai ar angliškai? Po visų diskusijų buvo priimtos suvažiavimo dvi rezoliucijos, tai padėka Federalinės Opozicijos vadui J.M. Fraser už jo pasižadėjimą, grįžus į valdžią, atšaukti Baltijos valstybių pripažinimą Sovietijai ir Krašto Valdybai pageidavimą, kad panašūs suvažiavimai būtų daromi ir toliau.

Pirmajam akademikų suvažiavimui praėjus, telieka tik džiaugtis, kad padarytoji pradžia atnešė gerus ir gražius vaisius, kas leis ateityje dar geriau ir stipriau sujungti lietuviškas akademines jėgas į bendrąjį ateities lietuviškąjį darbą.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

■ Iš kitos pusės

Birutė Galdikaitė-Brindamour

Kur tu lietuvių dabar nerasi! Štai ant prabangaus žurnalų NATIONAL GEOGRAPHIC spalio mėn. nr. viršelio matome Birutę Galdikaitę-Brindamour su dviem orangutangais. (Orangutangas pagal Lietuvą išleista žodyna yra 'tokia didelė žmogbeždžionė', o pagal tremties kalbos vadovą - 'didelė žmoginė beždžionė'.) Malajų kalboje orangutangas reiškia 'miško asmenybė' ir tarp jų Birutė su savo vyru, fotografu Rod Brindamour, gyvena jau penkti metai. Ji mat ruošiasi daktaro laipsniui iš antropologijos Los Angeles Kalifornijos universitete ir tam reikia studijuoti beždžiones. Jos studijos yra remiamos visos eilės mokslų institucijų ir fondų šiame krašte, Olandijoje ir pačioje Indonezijoje, kur gyvena paskutiniai orangutagai. Civilizacijai ir ten plečiantis, jų gyvenamasis plotas vis daugiau mažėja.

Birutė praleido per 5,000 valandų stebėdama tas beždžiones, ilgiau negu kas kitas. Tai paaiškintina tuo, kad jos ne tik panašios į žmones, bet ir lygiai lėtai auga ir vystosi. Tarp kitko, orangutagai skiriasi nuo žmonių ir kitų primatų (žinduolių) savo nesociališkumu. Patinai visados laikosi vieni, tik patelės kartais tarp savęs padraugauja.

Vienas pasiturintis tautietis iš Marquette Parko šią vasarą išsiruošė į Lietuvą su šiuo metų Cadillac'u. Iš pirmo žvilgsnio gali manyti, kad jis norėjo ten 'pasirodyti', iš tikro, tačiau, turtingiems sekasi. Galutinam rezultatai jam taip keliaujant su šeima (viso 5 žmonės) išėjo pigiau negu lėktuvu skrendant ir tikrai buvo įdomiau. Deja, į Lietuvą jo su automobiliu neįleido. Cadillac'ą reikėjo palikti Minske, kur jį atsiėmė atgal važiuodamas. Sovietiniai žmonės 'vežimu' labai stebėjosi. 'Eto avtomat' - klausinėjo ir būdavo labai laimingi, jei gaudavo paspausti mygtukus, kurie nuleisdavo langus ar atidarydavo duris. Mygtukus jie turbūt matė ir anksčiau, daugiau stebino faktas, kad jie veikė.

Labai atsiprašau, kad abi keliones suplakiau į vieną. Bet iš kitos pusės žiūrint, negali nusikratyti išpūdzio, kad turime kažką bendro. Žmoginės beždžionės yra labai smalsios ir viską, kas nauja, bando sunaikinti. Jų tolimi giminaičiai griebia tik tai, ko nesupranta. Mūsų atveju, buvo paimti ir negražinti Cadillac'o 'bagažniko' dugne ištiesti Chicagos lietuviški dienraščiai ir Chicago Tribune. Pažanga.

(vm)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
DIRVA
 P. O. BOX 03206
 CLEVELAND, OHIO 44103
 Tel. (216) 321-4751
 THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
 EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n, VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00, Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiuro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DARBO DRAUSMĖ OK. LIETUVOJE

Logiškai galvojęs žmogus negali suprasti turistų panegirikos sovietinei santvarkai kurias žaksėdamas iš džiaugmo skelbia 'Gimtas Kraštas'. Tokie šnekuoliai turistai mato krašte vizinę kompartijos agitaciją, nematydami kas slepiasi už propagandinių dekoracijų, būtent – baudžiava! Tolygiai: baudžiavos laikais turistai lankytų dvarininko rūmus, stebėtų salėse paveikslus ir skulptūras, lyg ir nežinodami, kad tame pat dvare yra 'ožys', ant kurio uždėję baudžiauninką, budeliai lupa jį už ką tik prasimanę.

Apie šią šiurpią sovietinę realybę rašo Vytautas Kojala, Antrasis kompartinio Vilniaus komiteto sekretorius. 'Drausmės ugdymas', tvirtina Kojala 'Laikas ir įvykiai' žurnale, 'priklauso nuo darbo drausmės'. Ar gali suvokti eilinis amerikietis, kad sovietuose darbininko pavėlavimas į darbą yra federalinis nusikaltimas. Sovietų konstitucijoje pabrėžta, kad darbas yra prievolė valstybei. Visos darbo šakos suvalstybintos. Įvestas valstybinis kapitalizmas. Kiekvienas apsilaidimas darbe yra nusikaltimas, kurio atitinkama gradacija JAV-se yra 'federalinis nusikaltimas'.

Suktais, klasingais žodžiais kompartinė viršūnėlė nuo pat L. Brežnevo iki tokio Vytauto Kajalos, kala galvon kad darbas pareina nuo 'savidrausmės ir pilietinio sąmoningumo'. Viešai niekada nefiguruoja baudimo elementas. Išviršiniai: kvietimas į darbą yra apeliacija į dirbančiojo garbę ir sąmoningumą. Praktiškai gi tai yra senas baudžiavos laikų botagas, ne arkliui, bet žmogui.

Suprantama, kad dirbantysis nėra apsaugotas nuo valstybinio kapitalizmo inorių nei darbo unijomis, nei streikais. Streikus malšina kulkosvydžiais. Darbo unija yra surogatas, kuriam neseniai vadovavo buvęs KGB vad Šeļepinas. Tai būdinga: iš politinės policijos vadovavimo skirtas vadovauti 'darbininkų profesinėms sąjungoms'!

Apie ką gi rašo tasai Vytautas Kojala, kalbėdamas reikšminga tema, kad netgi jo rašinys atmuštas stambesėmis, kaip įprasta, raidėmis? Pasirėmęs, aišku, Lenino, Brežnevo ir Darbo kodeksu citatomis, Vytauta Kojala

rėkia ... apie pravaikštas! Pernai, Vilniaus statybos trešte pravaikštos buvo tokios 'aktyvios', kad nepastatyta 84 vienetai. Tai reiškia, kad 84 šeimos negavo žadėtų butų. Ši pozicija Vilniuje yra žūtbutinės svarbos. Į naujus pastatus skverbiasi vis naujai atvyksta 'specai' iš SSSR, iš Maskvos ir kitų miestų. Jų neaprupinimas butais yra sabotazo kaltinimais bauginama komunizmo statybos sritis. 'Specai' atvyksta ok. Lietuvoje 'komunizmą statyti', o jiems Vilniuje naujų butų nepastatė!

Su tomis pravaikštomis kovoja ne organai, kurie betarpiškai surišti su darbininkais: prievaizdos, artelių vadovai, cehovadovai. V. Kojala tai kovai angažuoja ... kompartiją! Jis rašo: 'Kovojant už darbo drausmės stiprinimą, būtinas kiekvienos pirminės partinės organizacijos daugiaplanis darbas.'

Ir vėl, lygindami soviet-

nio pavaldinio baudžiąvą su laisvo darbo sistema, amerikiniam darbininkui pavėlavus į fabriko darbą, lauktu-mėme FBI ir CIA agentų investicijos!

'Partinės organizacijos rūpinasi nuolatos, kad darbo drausmės pažeidimo faktai būtų reikliai vertinami kolektyvuose', gąsdina V. Kojala.

Ši sugestija liepia įmonės partiniam komitetui organizuoti viešus teismus kiekvienam ką apkaltins blogu darbo atlikimu. Nelaimingas stoja viešai aiškintis. Ji visaip kamantinėja, sienlaikraščiai tokį dergia, piešia jo karikatūras, kartais ir plačioji spauda niekina darbo 'pažeidėjo' asmenį.

Ir šitokiomis priemonėmis norima kovoti su pravaikštomis! V. Kojala nemato aplinkos: dažnas darbininkas nesuinteresuotas savo labai skurdžiai atlyginamu darbu, darbininkas neturi ateities, nėra vilčių geriau prasikurti (tas pat atlyginimas, skurdus butas, šeimos reikalai vis sunkėja dėl vaikų, dėl ligų, dėl nervinio nuovargio). Darbininkas pradeda gerti. Gėralų pilna ant kiekvieno kampo. Juk iki šiol krašte nėra organizuoto blaivybės judėjimo. Net nepilnamečiams parduodama degtinė. Ir V. Kojala kaltina degtinę, nes tai dažnas akstinas pravaikštomis.

Darbo drausmės problemų nėra laisvojo darbo kraštuose. Bet darbo drausmės problemos amžinos priverčiamojo darbo lageriuose.

(jg)

NEPRIPAŽINIMO POLITIKA

'But the policy of non-recognition is dead' -- pranešė Chicago Tribune Maskvos korespondentas James O. Jackson iš ... Vilniaus. Tas sakinyss prasidėjo su 'bet', nes savo reportažo pradžioje Jacksonas paminėjo kaip sovietai įsigalėjo Lietuvoje (ultimatumu, subversija, suklustotais rinkimais ir ginkluota jėga) ir nuo to laiko JAV laikosi vadinamos 'nepripažinimo politikos', kuri turinti stiprios atramos visuomenėje ir kongrese.

Tačiau metams bėgant, JAV įvairiausiais būdais tyliai sutiko su sovietų įsigalėjimu Pabaltijje faktų - rašo toliau Jacksonas. Dabar patys pabaltiečiai, nuo komunistų pareigūnų iki pogrindžio 'disidentų', rimtai nebežiūri į nepripažinimo politiką.

'Amerikiečiai, atrodo, tikrai mėgsta senovę, -- juokavęs jam Vytautas Zenkevičius, Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas ir aukštas kompartijos pareigūnas -- žvilgsnis į Lietuvos istoriją jums pasakys, kad amerikiečiai paskutiniai pri pažino buržuazinę vyriausybę.'

'Emigrantai negali kalbėti už estų tautą' -- aiškino korespondentui vienas estų pogrindžio veikėjas, prieš tai pastebėjęs: -- 'Mes neturime iliuzijų, kad JAV galėtų

mums padėti. Tiesa, jos duoda mums vilties ir padrasinimo, bet ką nors padaryti turime mes patys.'

Atskirame straipsnelyje tas pats autorius sustoja prie pogrindžio politinės opozicijos, paminėdamas, kad ji gyva, 'but it is not well'. Ji tokia maža, kad pvz. Estijoje, didelė tautos dauguma visai nežino apie jos veiklą. Už tat redakcija visiems trims straipsniams apie Pabaltijį uždėjo bendrą antraštę: 'Three captive nations accept their fate.' Ji teisinga kiek liečia grynai politinę veiklą, bet netiksli tautiniam fronte, nes atskiras straipsnis skiriamas priešpriešinimui rusifikacijai. Latvijos gyventojų jau beveik pusę sudaro rusai. Estijoje ketvirtadalį, o Lietuvoje 10-12%. Neapykanta prieš rusus visur esanti didelė. Estai, nors ir moka, atsisako kalbėti rusiškai, kas vargiai ar reiškia, kad jie 'accept their fate'. Lietuvoje komunistams vis dar nepasiseka susitvarkyti su tikėjimu. Sekmadieniais Vilniuje matysit tūkstančius vaikų, mergaičių baltom suknelėm, berniukų tamsiais kostiumais einančių į bažnyčias. 'Bažnyčia -- mano Jacksonas -- išsilaišys bent dar vieną generaciją.'

(Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Šiandien, triukšmingų pomėgių malonumais apgožti ir paviršutiniškumo skubos botagu vaikomi -- ar daug kas pastebėsime retą vertybę, atsilankiusių mūsų tarpai? O tai kilnioji klasikos karalaitė, lietuviškai išversta Vergilijaus poezija, gražiai Nidos išleista. BUKOLIKOS * GEORGIKOS. Prieš dešimt metų tas pat dr. A. Rukša mums davė Eneidę, patį stambųjį to romėnų poeto veikalą. Bet šiuodu smulkesnieji tam tikra prasme net įdomesni, nes jų gimnazijose nesimokėme, be to, čia turinys ir forma skirtingos intonacijos, kitoks poetinis grakštumas, mažiau iškilmingumo -- vietomis lyg ir jautriau, intymiau hegzametras suskamba. Iš už tūkstančių metų atėję kūrybos posmai kiekvienam kultūros mylėtojų yra dvasinis skanėstas. Tarsi iširagauji savin tuos žilus amžius, praplinta tavo žinyas -- gyvenimą aprėpi plačiai ir giliai, senovės tolybes su šiandiena sujungi ir prasmingiau žmogiška išmintimi išisotini.

• Dr. A. Rukšos šis darbas -- ne šiaip sau vertimas, o poetinis veikalo perkūrimas; taip smagiai banguoja klasikinė ritmika, taip džiugina vaizdingas žodynas, grakštūs posakiai. Didįjį klasiką išsiskaitydami, sau skonį pasigalandi, irgi -- su savos dabarties autoriais palygini. Juk įdomu ar mes toli aukštyn pažengėme per tiek amžių, o gal romėnų neprivijome dar? Pavyzdžiui, kuris mūsų autorių supindai tokia originalia išraiška, minties ir vaizdo glaustumu bei tokiu skulptūrišku sąvokų konkretumu? Taigi, vien savo paties literatūriniam išprusimui patikrinti -- būtina Bukolikas * Georgikas išsiskaityti, tikro klasiko skonį iširagauti, grožį išgyventi.

• Ne vien Vergilijaus poezijos tekstas šioj knygoj mus patraukia. Nepaprastai vertinga yra A. Rukšos įvadinė dalis (190 psl.) -- pateikia įvairių paaiškinimų, klasikos nagrinėjimų, hegzametų gvaldymo, net žodynėlis anų laikų nesuprantamiems žodžiams aiškinti idėtas. Taip pat žinoviškai dėstomi klausimai, susiję su veikalų vertimais. Pamatome, kaip rimtai vertėjas žiūrėjo į savo darbą, kiek įvairių kliūčių nugalėjo. O visa klostoma atviru nuoširdumu ir mokslinė erudicija, visa remiama konkrečiais pavyzdžiais -- visiškai nėra tuščių filosofavimų. Šis knygos įvadas yra tartum ta tema akademinio kurso originalus ir naudingas išdėstymas. Panašios vertės knygų -- gilus turinys ir reto grožio poezija -- ne dažnai susilaukiame. Ar mokėsime grožėtis ir pasidžiaugti?

• Deja, pas mus dabar knyga iš viso 'išeina iš mados'. Net tikrai geros knygos nebegali be paramstymų gimi, vis joms reikia jau mecenatų, spec. komitetų, partijų, organizacijų, bičiulių ar bent redakcijų globos ir paramos. Knygnešių tauta virsta beknygė tauta. Dar pasigirsta nykių balsų, esą bent knygom spintas nusipirkime, bent pokią knygą nupirkime, betgi rimtai skaityti, iš esmės nagrinėti knygų turinį -- jau ne nesiūloma. O gėda pagalvojus, jog ankstesnioji išeivija, daugiausia paprasti berniukai juodadarbiai čion atvykę, nuo caro valdžios pabėgę -- sugebėjo tūkstantinius knygų tiražus išpirkti. O naujieji ateiviai, išdidūs mokslu ir skoniu, jau nebeturi tokio entuziazmo kultūrinėms vertybėms, nors mokytesni ir turtingesni. Kodėl taip yra? Verta būtų bendruomenės sueigose plačiau tą klausimą nagrinėti. Gal per daug į medžiaginę gerovę įklimpome -- į balių ir vaišių smagurius ir rezidencijų puošnybes, tad dvasios penui vietos nelieka. O gal skurdesnis, mažiau mokytas labiau brangina kultūrą ir į ją veržiasi, jos ilgisi? Tuo tarpu inteligentai jaučiasi esą pačioje viršūnėje, viską žina ir išmaną -- nieko nestingą, galį ant laurų pasyviai snausti?

• Girdėta dar viena savotiška nuomonė. Girdi, visuomenės kultūriniam judrumui pakenkė mūsų pastangos visą centralizuoti. Anuomet visos draugijos ir sambūriai, net pavieniai asmenys, jautėsi lygiai įpareigoti, tad stengėsi visom jėgom aliai vienas reikštis, iniciatyvą rodyti. Kildavo daug sumanymų ir bandymų -- virė gyvas kultūrinio ilgesio pulsas. O kai dabar viena organizacija pasiskelbė viską aprėpsianti ir visiems kultūros veikimo reikalams vadovausianti, nes esant aukščiau visų kitų taip išgėso plačiosios, savaiminės veržlumo versmės, nebeliko entuziazmo. Tad ir nuo knygų skaitymo atpratėmės priklausyti šiai mūsų kultūros rikiavimo linkmei. Gerai dar, kad yra tokių 'atkaklių keistuolių', kurie, ir beknygės visuomenės tamsumo apsupti, vis dar ugdo mūsų raštijos vertybes: Kapočius gimdo antrą enciklopediją, Nida duoda geros grožinės literatūros, Zobarskas verčia anglams mūsų rinktinis raštus, o Simas Kašėlionis net dar padidino kasmetinę sumą premijai už geriausią lietuvišką novelę ... Lauktina, kad atsirastų dar daugiau tokių asmenų, kaip S. Kašėlionis -- taip tyra meile globotų savo žodžio kūrybą. Ypač būtina sulaukti kasmet po naują eilėraščių - dainų; mūsų renginių programoms reikia nuolat vis ko naujo, per daug dainų ir deklamacijų ligi kaulo nukartotos! Pavyzdžiui, Vasario šventėje būtų gaivu vis ką visai naujo sulaukti.

MUMS RAŠO

Kažin ką reikia mesti į krepšį?

Rugsėjo 25 d. Dirva vedamuoju, pasirašytu (vm) inicialais, aštriai puola PLB valdybą už tai, kad ji neigiamai pasisakė apie Helsinkio deklaraciją. PLB valdybos pasisakymą vedamojo autorius liepia mesti į krepšį.

Žinoma, į krepšį galima išmesti viską. Svarbu kokiais kriterijais ką bevertintume. Šiuo atveju į krepšį reikia mesti tą Dirvos vedamąją, nes kaip iš jo baigiamojo sakinio matyti, jis parašytas tendencingai ir tik dėl to, kad taip pasisakė ne koks po litinis veiksnys, bet LB institucija. Jeigu Dirva meta į krepšį PLB valdybos raštą, tai meta ir tame rašte išreikštą jos nusistatymą Helsinkio aktu patvirtintų Sovietų Sąjungos sienų nelaikyti teisėtomis ir siekti jas pakeisti ta prasme, 'kad Lietuva, Latvija ir Estija taptų nepriklausomomis valstybėmis o sovietų Sąjunga grįžtų į savo preiškartinės sienas.' Ką gi, šioje vietoje Dirvos vedamojo autorius ir Brežnevas sutaria.

Ponas (vm) PLB valdybą bara už teiginį, kad Helsinkio aktas Europai yra žalingas. Tikrai keistas tas barimas. Kaip gi toks aktas gali būti naudingas, jeigu pripažino dabartinių sienų Europoje neliečiamumą, tuo pačiu pripažįstant Sovietų Sąjungos nuosavybę jos antro karo metu užgrobtas žemes. Aktas yra žalingas Pabaltijo valstybėms, nes tų valstybių žemes pripažino Sovietų Sąjungos teritorija. Kaip jis gali būti naudingas Vokietijai, jeigu vokiečių tautą paliko padalintą į dvi dalis. Ar jis nėra žalingas Vengrijai ir Čekoslovakijai, nes jas ir toliau palieka Sovietų įtakoje, kurios nusikratyti šie kraštai siekė net revoliucijomis. Nepatenkinti Helsinkiu nei lenkai, ką ypač pabrėžia jų išeivių organizacijos. Ne daug gali džiuginti Helsinkio deklaracija nei kitas Europos valstybes taip arti jų sienų palikdama Sovietų divizijas. Ir, Vakarų Europa būtų laimingesnė jei tos divizijos būtų nugrūstos prie Volgos, vietoj kad pali-

kus jas prie Elbės. Kodėl Dirvos vedamojo autorius, neigdamas PLB valdybos pasisakymą, nepatiekė argumentų, įrodančių Helsinkio akto naudingumą Europos valstybėms?

Kažin ar tikslinga yra remtis Vatikano autoritetu, prisimenant kas yra atsitikę su nepriklausomos Lietuvos ambasada. O ir šiuo kartu nebuvo girdėti, kad prieš pasirašydamas aktą, Vatikanas būtų reikalavęs daugiau laisvės bent okupuotos Lietuvos tikintiesiems.

Apie Helsinkio aktą neigiamos nuomonės yra ne vien PLB valdyba. Tokią pat nuomonę reiškia ir viešojo Amerikos bei Europos opinija, JAV Lietuvių Bendruomenė. Ir ponas (vm) sutinka su JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininku p. Gečiu, kad 'sienų nepažeidžiamumo principas ... pagrindinis susilpnino Pabaltijo tautų valstybingumo reikalą. Argi gali būti naudinga tai, kas mūsų valstybingumo reikalus silpnina?'

Ponas Gečys savo nuomonę pasakė Drauge, rugs. 25 d., straipsnyje 'Iliuzijos Bolševizmo atžvilgiu'. Ji visai tokia pat, kaip PLB valdybos nuomonė. Tą straipsnį vertėtų perskaityti ponui (vm). Jeigu Dirva net vedamuoju nori mus įtikinti, kad Sovietų Sąjungos užkariautų žemių oficialus pripažinimas nėra jos hegemonijos to se srityse oficialus įteisinimas, tai nieko daugiau nelieka kaip tik stebėtis tokia šluoba logika. Jeigu teisėtomis ir neliečiamomis buvo pripažintos sienos, tai ir okupacija yra pripažinta jau kaip teisėta. Kitokie aiškinimai, nors jie būtų daromi ALT-bos pirmininko, (vm), ar net paties JAV prezidento, to fakto pakeisti nebepali. Noras praveisti JAV kongrese atatinamas rezoliucijas rodo, kad tokiu aiškinimu nelabai tiki nei kongresmenai. Teisingai užtat p. Gečys sako, kad tas Fordo pareiškimas buvo skirtas tik 'vidaus rinkai'.

Tegul p. Gečys man atleis, jeigu viešajai nuomonei palustruoti pasinaudosiu jo su rinktom citatom.

Wall Street Journal liepos 23 d. taip rašo: 'Jerry nevažiuk ...' Helsinkio deklaracija yra 'Sovietų kontrolės parėmimas Rytų Europoje'. New Your Times liepos 31 d. apie Helsinkio aktą taip sako: 'šis formalus priėmimas sov. Sąjungos nustatytų sienų rytų Europoje ir Pabaltijy yra pagrindinio sovietų tikslo atsieikimas ... Kaip laisvė gali būti ginama, kai neteisėtas valstybių užgrobtas ratifikuojamas'. Liepos 21 d. laidoje N.Y.T. sienų pripažinimo principą priima kaip simbolišką status quo ratifikavimą, o liepos 17 d. Pabaltijo klausimu N.Y.T. taip rašo: 'Sunku suprasti

kaip Valstybės Departamentas gali tvirtinti šio krašto pabaltiečiams, kad esamų sienų pripažinimas neimplikuoja Sovietų įvykdyto Pabaltijo valstybių prijungimo' Philadelphia Evening Bulletin rugpiūčio 11 d. rašo, kad Helsinkio konferencija turi būti vertinama, kaip priėmimas Jaltoje ir Podsdame sutarto Vak. Vokietijos - Lenkijos sienų pakto'. Tame pačiame dienraštyje rugpiūčio 14 dieną sakoma, kad '...Helsinkio pareiškimas buvo Vakarų nuolaida, dar vienas pasitraukimas'. The Christian Science Monitor sako, kad Helsinkis yra 'nepateisinama klaida ... prieš Helsinkio nesąmones detente nustojo viso patrauklumo. Ten mūsų prezidentas patenkino ilgus metus trokštus sovietų siekimus ir su Brežnevu šypsodamasis ratifikavo Maskvos rytų Europos kontrolę'. Respublikonas kongresmenas Hyde sako, kad nors Helsinkio aktas nėra sutartis ... bet jis turi svarbią simbolinę reikšmę, padidinančią Sovietų prestižą ir legalizuojančią pavergtų tautų užėmimą'. Helsinkio aktą pasmerkė AFL-CIO prezidentas Meany, o Solženicynas jį pavadino rytų Europos išdavimu.

Panašių citatų žymiausiame pasaulyje spaudoje galima rasti daugybę. Tai vis viešojo nuomonė, pripažįstanti, kad Helsinkio deklaracija Sovietų užgrobtos svetimos žemės buvo ratifikuotos ir legalizuotos. Argi paverčimas šimto milijonų europiečių ir to pavergimo legalizavimas nėra Europai žalingas? Kam kalbėti niekus? Helsinkio aktu nusivylimą išreiškė ir Katalikų Bažnyčios Kronika (Draugas, rugs. 23 d.).

Helsinkio akto žalos nenori matyti tik Dirvos vedamojo autorius, kuris bet kokia kaina siekia ginti klaidingą, nežinia kieno įtakoje esančios ALT-bos pozicijas. Dirvos vedamasis mato PLB valdybos norą mokyti Europos valstybes ir juokingu laiko paminėjimą Albanijos, kuri vis dėlto Helsinkio aktą pasirašyti atsisakė.

Argi fakto iškėlimas yra mokymas? O jei Albanijos laikysena ponui (vm) yra juokinga, gali jis juoktis. Aš iš to tai tikrai nesijuokčiau, nes Lietuvai kartais gali praversti ir Albanijos draugystė, nes ji ir ją globojanti Raudonoji Kinija yra mūsų didžiausio priešo priešai.

Pabaigoje Dirvai tenka padėkoti už patarimą PLB valdybai 'prieš išeinant į viešumą bent du kartus pagalvoti'. Bet žymiai geriau bū-

(vm) ATSAKYMAS

Atrodo, kad p. Nainys tiki, si, kad daugumas skaitytojų jau neatsimena mano rašinio TRIUKŠMAS DĖL TRIUKŠMO. Dėl to turiu priminti, kad jame stebėjau si ne faktą, kad Helsinkio aktas gali būti laikomas per 30 metų nusistovėjusios būklės pripažinimo pakaitalu, bet tik tuo, kad PLB valdyba 6 savaitėm po to akto pasirašymo pralinkus davė savo 'aukščiausią įsaką' atskirų kraštų valdybom kelti raštais triukšmą, nurodant, kad tuo aktu 'jau OFICIALIAI yra įteisinta Sovietų Sąjungos hegemonija Europoje.'

Jei p. Nainys mano, kad lietuvių interesai, priešingai Valstybės Departamento teigimams, reikalauja tvirtinti, kad Helsinkio aktas OFICIALIAI įteisino 'hegemoniją' ir okupaciją, jis tai turėtų įrodyti paties akto žodžiais, pacituodamas jo atitinkamus straipsnius. Bet to jis nedaro, nes negali.

Dėl teksto Ženevoje buvo ginčijamasi du metus. Ir tai suprantama, nes formaliai kiekvienas iš 34 signatarų turėjo lygų balsą. Daug skaitėme apie tai, kad mažytės Maltos ministeris pirmininkas Minoff nudelsė pasitarimus keliom savaitėm, reikalaudamas, kad abiejų supervalstybių laivynai pasitrauktų iš Viduržemio jūros. Bet nieko negirdėjome apie p. Nainio pastangas įtikinti JAV ir Europos valstybes to pakto žalingumu, nors tada buvo tam geriausias laikas. Jo rūpesčiai prasidėjo tik po to, kai ALTA, o ne Bendruomenė gavo patikinimą, kad tas aktas vis dėlto nereiškia nepripažinimo atšaukimo.

Pono 'Jonaičio' straipsnis verčia sustoti prie priežasčių, privedusių prie to akto. Gaila, kad jis nepasirašė savo tikra pavarde, būtų įdomiau skaityti ir ginčytis. Iš

kitos pusės tačiau suprantu, kad po tokio rašinio nesinori pasirašyti nei tikra pavarde nei inicialais.

Jis nesutinka su mano išvada, kad jėgų balansas piktuoja dabartinę JAV politiką, bet kartu patiekia papildomų argumentų už tai. Pagal jį 'vakariečiai ... yra bailūs ir be principų, žiūri šios dienos ir savo kailio ... (ginklų) sandėliai 1973 m. buvo ištuštinti ... JAV karinei galybei labai pakenkė kongresas' ... Kaip su tokia morale ir ginklų stoviu gali nepasirašyti akto, kuriuo patys sovietai papildomai pasižada nepažeisti sienų?

Kissingeris paprastai nurašina savo oponentus, prašydamas atlietnatyvos jo politikai. Jos nepateikia ir aršiausieji jo kritikai. George W. Ball, buvęs valst. D-to pasekretorius, pavyzdžiui, sako, Izraelio-arabų konfliktą reikėjo išspręsti vienu ypu, turbūt pats netikėdamas, kad tai įmanoma.

Globaliai žiūrint, Helsinkio aktas padėjo Kissingeriui pasiekti naujo, nors ir laikino, Izraelio ir Egipto susitarimo, neleidus sovietams išulaukti (su jėga, ne tik pinigais) išsikšti į Portugaliją. Pagaliau, Helsinkio aktas dar kartą nuplėšė kaukę nuo sovietų tikrojo veido. Dr. J. Luns, NATO generalinis sekretorius, jau viešai apkaltino sovietus nesilaikymu Helsinkio pakto nuostata. Jie savo krašte nepripažįsta žmonių teisių ir neįsėję apie savo kariuomenės manevrus, ką turėję padaryti pagal tą aktą. Įdomu, kad dr. Luns'ui visa širdimi pritaria ir N.Y. Times savo rugsėjo 30 d. vedamajame. Jei daugiausiai, ką galime praktiškai nuveikti, yra priminti mums padarytą skriaudą. Turime konstatuoti, kad Helsinkio akto aidai mums kol kas daugiau padėjo kaip pakenkė.

tų, kad pirmiausia tuo patarimu pasinaudotų pati Dirva, nes ne tik juokinga, bet ir graudu, kai dėl kažkokios neišaiškos partinės politikėlės Dirva siekia pateisinti ir Lietuvai žalingus ėjimus, jeigu juos daro JAV vyriausybė. Nebijokite, gerbiamieji, į reikalus pažiūrėti ir lietuviškomis akimis, nes šią šalį valdo ne naciai ir ne bolševikai. Demokratinėje santvarkoje galima valdžiai nepriartinti, ir niekas dėl to nebaus.

Bronius Nainys

Militarizmas ir diplomatija

Po Helsinkio konferencijos netrūksta visokių komentarų pasaulio spaudoje, neišskiriant ir lietuviškos išeivijoje. V.Meškauskas net panagrinojo tokį klausimą: 'Ar Amerika galėtų laimėti sekantį karą?' (Dirva, rugsėjo 25 d.) Padaryta klaidinga

sugestija, tarsi sovietai būtų pradėję karą, jeigu ta Helsinkio deklaracija nebūtų buvusi pasirašyta. Sovietai nieka dos nesiima didesnės rizikos bet moka viską gauti derybomis ir grasinimais, kai patys nieko neduoda. Sovietai pasiima, kai nėra jokios rizikos.

Japonijai paskelbė karą, kai ji jau buvo nugalėta ir prašė taikos. Invazijas į Vengriją (1956 m.) ir Čekoslovakiją (1968 m.) po ilgų svyravimų padarė tada, kai įsitikino, kad vakariečiai nesikiš ir nepavartos nei diplomatinį priemonių, nekaltant jau apie kariškas. Kai Nixonas 1973 m. užliarmavo JAV karines jėgas, sovietai sulaukė savo parašutinininkų siuntimą į pagalbą Egiptui. Sovietai pasidaro karingi, kai nėra jokios rizikos, kaip su Baltijos valstybėmis 1940 m., nes žinojo, kad ginkluoto pasipriešinimo nebus. Deja, vakariečiai negali atlaikyti diplomatinio sovietų spaudimo, negali atsispirti jų gerai suorganizuotai ir apmokamai propagandai, nes neturi kantrybės, toliau siekiančio numatymo, yra bailūs ir be principų, žiūritikšios dienos ir savo kailio. Dėl Helsinkio deklaracijos galima ginčytis,

(Nukelta į 6 psl.)

Nepripažinimo politika...

(Atkelta iš 1 psl.)

Dar prieš kokius penkerius metus tokie reportažai iš Vilniaus ir Tallino, būtų neįmanomi. Šiandien amerikiečių korespondentas jau gali susitikti su pogrindžio, kad ir neskaitlingo, atstovais. Organizaciją, kad ir stiprią, sovietų saugumas vis dar gali sunaikinti. Sunkiau nugalėti nuotaikas, kuriomis vadovaujasi atskiri individai. Tos nuotaikos nu-

(vm)

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

TARP PAVOJŲ

Senas, antikinis Odisėjus plaukiojo tarp uolų. Viena uola buvo Scilė, kita – Charibdė.

Uolos buvo smarkios, sukotos, klastingos. Jos mokėjo susiglausti. Laivas turėjo mokėti prasmukti tarp uolų. Kitaip, katastrofa! Paskubėsi – trenks katon Scilė. Pavėluosi – nukirs uodegą Charibdė. Sustosi – abi uolos kukštels per laivo vidurį ir skelb pasauliui SOS, gelbėk mūsų sielas!

Šią vasarą išeivių tauta (nes ji dalis valstybinės tautos) kankinasi ne graikiškų, bet suomiškų uolų grėsmėje. Scilė ir Charibdė telieka senovės istorijos vadovėliuose dabar laivą reikėjo vairuoti tarp Helsinkio uolų. Tos uolos biauresnės už uolas iš graikiškų mitų. Paskubėsi – trenks kakton Brežnevo uola, pavėluosi – Henrio uola nukirs uodegą. Užsižioplinės sustosi: abi uolos, Brežnevo ir Henrio, susiglaus dešimties vardu ir sutrins laive-

lį į šipuliukus.

Pogrindis nėra kompetentingas rašyti aukštos politinės virtuvės vadovėlius. Tačiau, prisimindami, kad išeiviškos kultūros pažiba visada buvo virtuvinė kultūra, o bestseleriniais – virimo knygos, pogrindininkai drįsta prasitarti ir aukštos politinės virtuvės adresu.

Išeivių tautoje sugriaudėjo batalijos savybėje dėl Hel sinkio uolų manevravimo interpretacijų. Interpretacijoms pamatą padėjo besikvatojanti Brežnevo fizionomija, surūgęs Henris, ir trisdešimt trys Helsinkio apeigų klapčiukai. Visiems jiems buvo jungianti idėja: Pabaltijys yra dvasia be kūno ...

Jeigu išeivių tauta skirtų tiek padūkusios energijos prieš Helsinkio cirko atidarymą informuoti Helsinkio cirkininkus, kiek ji skyrė vėlesnėms savitarpyje batalijoms dėl Helsinkio savo laikraščio puslapiuose, nebūtų besikvatojančio Brežnevo paveikslų.

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

- Dirva sudegė! Vienu lietuvišku laikraščiu mažiau, – aimanavo panikierius. – Ką mums daryti?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė: - Atskleisti savo čekių knygutes.

- Visi mūsų bestseleriai virimo knygos, – vaitojo rašytojas, – kaip prasimušti į bestselerį?

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

- Parašyk romaną, kuriame herojo žmona nunuodijo savo vyrą, gamindama pietus pagal virimo bestseleriską knygą.

- Štai ir plačioji amerikiečių spauda rašo apie mūsų susivienijimą, – pasakė moteriškaitė, – matau inicialus 'SLA'.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

- Tai, kūmute, simbionizai!

- Kas yra nekilnojamas turtas? – paklausė tikslų aptarimų mėgėjas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

- Lietuviška knyga ant knygų platintojo stalo.

- Mūsų farmoje kiaulės pagavo 'Vilni', sudraskė ir prarijo, – dėstė žmogelis iš ūkio.

- Ir pastipo? – išsižiojo kaimynas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

- Aš žinau kaip buvo: kiaulės susirgo raudonlige.

- Kodėl šiam prakalbininkui taip smarkiai ploja? – nušėbo vyrukas, atsigavęs iš snaudulio.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

- Jam dėkoja, kad pagaliau pajuto sąžinę ir nustojo savo kalba žmones kankinti.

- Kaip patekti į istoriją? – paklausė garbėtroška.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

- Algirdas pateko, kardu beldęs į Maskvos vartus. Gi tamsta pabandyk belsti į kaimynų duris, kai kaimyno nėra, o žmona viena.

Išiviškasis 'The Jaws'

(Turima galvoj žinomą filmą "The Jaws" – Nasrai)

Ne darbais tėvynę išvaduosime, bet kalbomis...

FILOLOGINIAI SVARSTYMAI

Pagal mokslininką Darviną žmonių veislė kilusi iš beždžionių – ergo, savo laiku

žmonės buvo uodeguoti. Dargi tos uodegos buvo mados objektas. Dabar žmonės skiria dėmesį savo šukuose. Tada gi žmonės skyrė savo dėmesį – uodegai. Kada skubėdavo į balių, per kelionę autobuse reikėjo sėdėti ant savo uodegos. Tad, prieš įeidami į balius salę, ir vyras ir žmona purendavo, vis papūsdami, savo uodegas. Iš ten iki šių dienų išliko posakis:

papūsk į uodegą!

Kadaise aisčių (ir hetitų) pranokėjai gyveno netoli Egipto sienų. Ten jiems daž nokai teko susidurti ir su arabais. Arabai statė piramides ir prekiaavo nafta. Dėl to visi arabai kvepėjo nafta, gazolinu ir kitais petrolijaus produktais. Jie kvepėjo taip pat ir kupranugariais. Aisčių pranokėjai nemėgo arabiškų kvapų. Buvo posakis 'nuo arabų šalies pučia naftos ir kupranugarių kvapai'. Tad iš to laiko ir išliko per kelias eras nepakitęs posakis:

nepūsk man arabų!

Kaip žinia, žemaitijoje yra kelios pragarmės, kurios eina gilyn, gilyn, iki pragaro lubų. Žinantieji žmonės pro tas angas klausosi, kas pragare vyksta. Kartais našlėlė nugirsta, kaip jo nabašnikėlį kamantinėja dėl svetimoterystės. Kartais girdėti, kaip kokia nors daili moterėlė, be skaitytuvų nesuskaičiuoja, kiek ji meilių turėjusi. Per žmonių tardymus, nusta tydami į kurį katilą ką dėti, velniai netenka kantrybės ir keikia 'Po žmonių!', į ką sumanūs žemaičiai garsiai atkerta:

po velnių!

Buvo ji graži mergina, ir paseno be vaiko.

(Riktas! Turi būti 'laiko')

AUSRELE LIČKUTĖ

PO GAISRO

Liepsna Dirvos nesunaikino
Ir neužpylė pelenais -
Kaip feniksas iš pelenyno,
Ji vėl iškilo su sparnais!

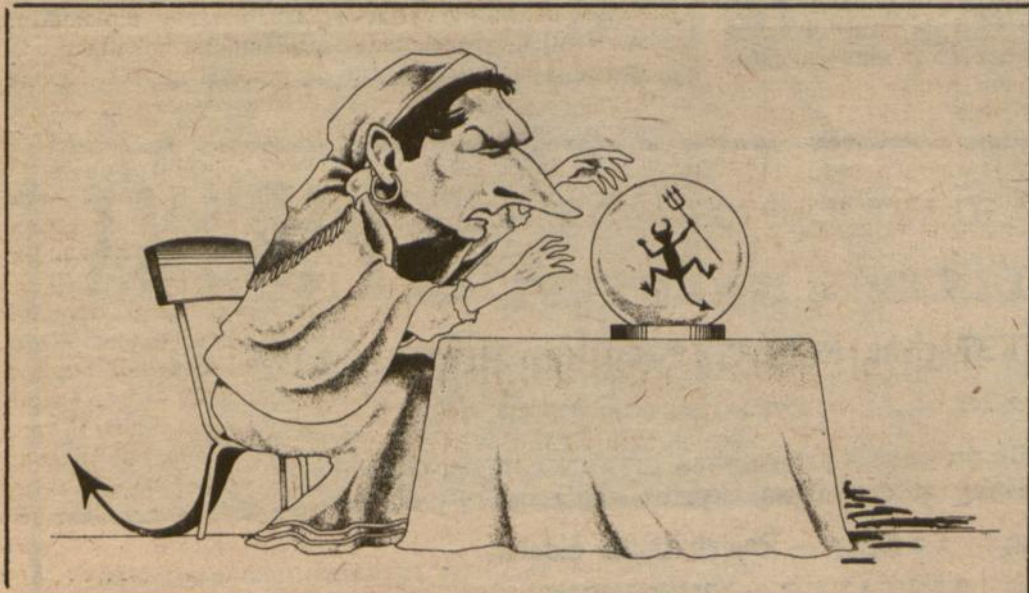
Ji vėl pas jus, ant jūsų stalo,
Pilna paveikslų ir žinių -
Kovojo dėl laisvės idealo,
Dėlei įkalintų žmonių.

Prieš jus kultūrinės naujienos,
Gerų aprašymų kalnai -
Prieš jus išeiviškosios dienos
Žėruoja straipsniuose pilnai ...

Lietuvis drūts prie Clevelando,
Lietuvis nieko neatbos -
Ir gaisras pulti tenebando
Senos ir vis jaunos Dirvos!

Ir jūsų Pogrindis, dirviečiai,
Išlaikęs bandymą liepsnų,
Priimti jo satyrą kviečia
Be keikalų ir aimanų.

Kristalinio rutulio regėtoja:

-- Štai pasirodė mums lietuviškos išeivijos "vienybės" dvasia!

Spaudos riktų išdaigos

Kada masina gražuolė, skubėk ją nupirkti.

(Riktas! Turi būti mašina)

Uždaramė posėdyje buvo lovos, bet viskas baigta tūkiais.

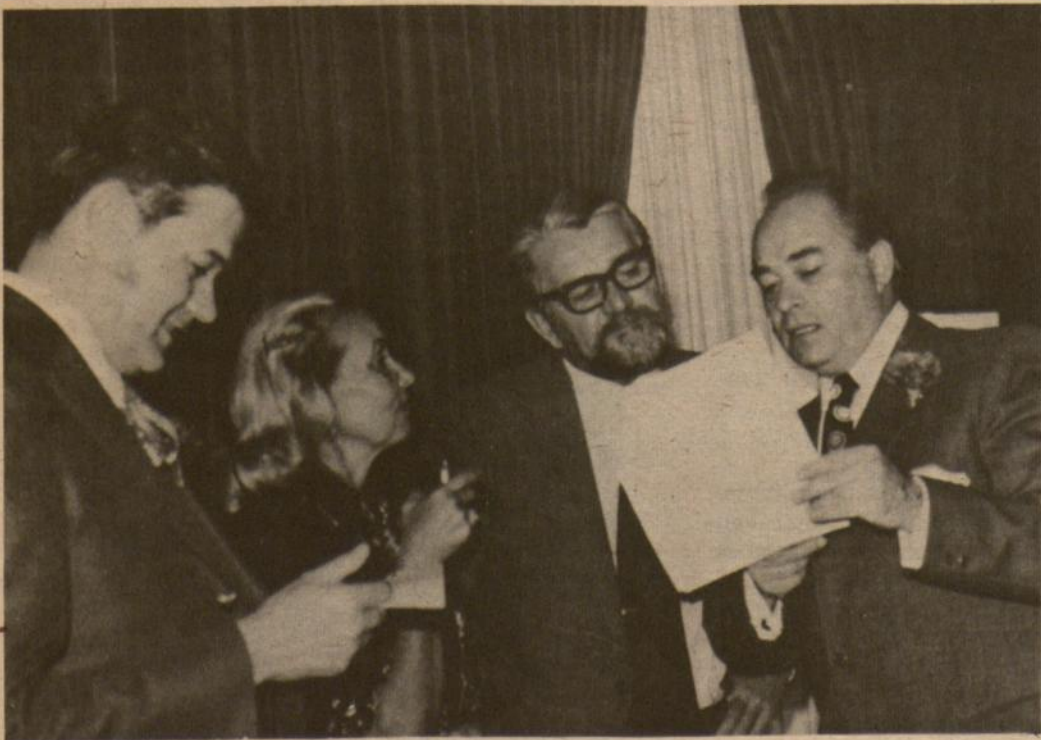
(Riktas! Turi būti 'kovos')

Per pastą jis gavo pastą.

(Riktas! Turi būti 'per pastą' jis gavo pastą)

Po savo laurais poetas augina gūžą.

(Riktas! Turi būti 'mūžų')

Baltijos Aidų radijo programos štabas. Iš kairės: latvių skyriaus red. Eriks Levinš, estė dr. Elmeris Traks, estų skyr. red. Andreas Traks ir programos įsteigėjas ir lietuvių skyr. redaktorius Juozas Stempužis... Tautybių sąjūdžio bankete skaito Baltijos Aidų radijo apdovanojimo aktą.

V. Bacevičiaus nuotrauka

TAUTYBIŲ SAJŪDŽIO...

(Atkelta iš 1 psl.)

met surengti Pavergtųjų tautų savaitę. Iš tikrųjų, Clevelando miestas nuo to laiko (1965 metų) pradėjo jausti organizuotos tautinių grupių jėgos augimą. 1970 sąjūdis surengė tarptautinį tribunolą komunizmui ir Sovietų Sąjungai pasmerkti, į kurį pakvietė atvykti ir Dobrynina, bet atsakymas iš Sovietų ambasados neatėjo ... Tribunolo sąstatą sudarė apskrities ir miesto žymiausi teisėjai, o liūdininkais buvo pavergtųjų tautų atstovai. Tribunolo procesas buvo užrašytas ir vėliau J. Carroll universiteto prof. M. Pap išleistas atskiru leidiniu.

Antroji sąjūdžio programos dalis buvo – organizuoti jungtis į vietos politinį gyvenimą, eliminuoti grupinę poliarizaciją, siekti atsakingų pozicijų visuomeniniame, administraciniame ir akademiname gyvenime, kelti etninį mažumų balsą ir reikalauti sau prideramų teisių. Pastaroji mero Perko programa buvo taip pat sėkminga. Miesto ir apskrities įstai gose buvo spaudžiamą paskirti į atsakomines pozicijas kvalifikuotus tautybių žmones, įsileisti į švietimo ir kultūros sritis etninių grupių talentus.

Tautybių Sąjūdžio dešimtmečio bankete meras Perk kalbėjo: 'Aš jums čia pažadu, kad kol mano širdis plaks gyvybe, aš niekad neapleisiu tų, kurie yra pavergti ... Šiandien, jūsų akivaizdoje, aš pakartuju savo pažadą daryti visą, kad laisvės žiburys suliepsnotų. Mes dirbsime ir dirbdami tikėsime, kad ateis diena, kuri atneš laisvę visiems žmonėms ir visoms tautoms.' Vidaus politikoje meras taip aptarė Tautybių Sąjūdžio tolimesnius siekimus: 'Mes nesutinkame būti išnaudojami. Mes norime balso tuose komitetuose, kurie sprendžia mūsų pačių kasdienį gyvenimą. Mes raginsime mokyklas ir univer-

sitetus, kad daugiau jaunimo mokytųsi svetimųjų kalbų, kad būtų mokoma įvairių tautų kultūros ir istorijos. Mes sieksime, kad tautybių iškilūs ir talentingi žmonės be diskriminacijos užimtų atsakingas vietas tose tarybose ir komisijose, kurios daro įvairius sprendimus ... Mes esame vieningi. Vienybėje yra galybė. Todėl, minėdami dešimtmečio sukaktį, švėskime ją džiaugsmingai ir viltingu žvilgsniu žvelkime į ateitį ...' Tūkstantis svečių atsistojo ilgais ploji-

mais palydėjo Amerikos tautybių sąjūdžio mero Ralph Perk kalbą.

Tautybių Sąjūdžio pirmojo dešimtmečio lapą užskleidžiant, reikia pripažinti, kad pagrindiniais šulais buvo Raimundas Kudukis ir čekas Vaclovas Hyvnar. Jiedu praktiškai ištisą dešimtmetį judino tautybes, rūpinosi jų veikėjais ir veikla, teikė įvairią pagalbą, kasdien gyveno Tautybių Sąjūdžio rūpesčiais, atidarė vartus etninėms mažumoms į plačiąją amerikietiškojo gyvenimo arena.

(bk)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

MILITARIZMAS...

(Atkelta iš 4 psl.)

kiek ji yra naudinga sovietams ir kiek kenksminga vakariečiams, tačiau yra labai aišku, kad ją vakariečiams pasirašyti visiškai nebuvo jo kio reikalo. Ją pasirašė, idant neužgautų naujosios pasaulio galybės, tikros ar išivaizduotos. Nebūtų sutikusios pasirašyti JAV-bės, nebūtų pasirašę ir kitos Europos valstybės. Net New York Times ir Wall Street Journal atvirai ragino prez. Fordą nevykti į Helsinkį. Jeigu jau 'detente' reikalavo tokios aukos, tai galėjo tą po piergalį pasirašyti ir vienas iš valst. sekretoriaus pavaduotojų.

Visiškai nesutinkame su V. Meškausko išvada: 'Tokiu būdu, iš karinio taško žiūrint sunku įsivaizduoti kitokią už sienio politiką negu Kissingerio. Jai pakeisti visų pirma reikia dvasinio perversmo pačiose JAV-bėse.' Tokia už sienio politika, visi mato, naudinga tik Izraeliui. Jam atiduodami geriausi ginklai (JAV sandėliai 1973 m buvo ištuštinti ir jautrusis kongresas dėl to neprotestavo, kad daroma jo neatsiklausus), duodami bilijonai dolerių, dėl jo daromos nuolaidos sovietams ir buvo išgalvota falšyva 'detente', ir dėl jo JAV-bė galės būti įtrauktos į naują karą, nors turime labai pacifistinį kongresą ir

izoliucionizmą skatinančią spaudą. Viso to tikslas – tau pyti jėgas galimam konfliktui vid. rytuose. Kariauti JAV galės, jeigu rimtai panorės (1914 ir 1940 m. amerikiečiai irgi buvo nusiginklavę). Tiesa, JAV karinei galybei labai pakenkė kongresas panaikinęs privalomą karo tarnybą, nuolatos apkarpydamas karinį biudžetą ir dabar pasireklamuoti norinčių politikierių daromais nesibai giančiais kongresiniais tardymais. Tačiau visi tie 'pacifistai' nutiltų ir pasidarytų net labai karingi, jeigu tik arabai vėl pajudėtų.

B. Jonaitis

KLAUSIMAS

Skaitant lietuviškus laikraščius manyje dažnai kyla klausimas, kada reikia rašyti išteikėjusioms moterims mergautinę ir vyro pavardę kartu. Kai kurie sako, kad tikslai garsijų moterų abi pavardės rašomos, bet Amerikoje net pačios garsiausios moterys rašosi tik viena mergautinė, bet ne abiem. Ne kartą ta tema teko diskutuoti suėjimuose, bet niekas nėra tikras.

Būčiau dėkinga, jei kas nors iš skaitytojų tą klausimą išaiškintų spaudoje, nes ne mane vieną tai interesuoja.

Daiva Juknienė
Chicago

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

• LIETUVOS okupantai stipriausią tautos dvasinę ir tautinę atramą mato Katalikų Bažnyčioje. Todėl ta, gal vienintelė ten nesunaikinta, Bendrija nuolatos ir be atvangos yra persekiojama. Tai akivaizdžiai skelbia faktai, surašyti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje, leidžiamoje pogrindyje okupuotame krašte. Iki šiol Vakarus pasiekė 18 Kronikos numerių. Paskutiniomis žiniomis dar trys nauji Kronikos numeriai jau yra Vakaruose. Nors už Kronikos platinimą visa eilė lietuvių nuteisti ir kalinami, nors krautos, areštai, teismai nesibagia ir toliau, bet galingas sovietinis saugumas Kronikos nepajėgia sunaikinti. Bet nesnaudžia ir laisvieji lietuviai, ypač žmonės susibūrę Lietuvių Religinės šalpos rėmėjų komitete ir jo skyriuose. Jau prieš porą metų Kronikos 1-7 nr. buvo išleisti atskiru tomu, redaguotu a.a. prof. J. Brazaičio. Tomas išleistas 3,500 tiražu. Knyga susilaukė tokio pasisekimo, kad šiandien knygų rinkoje jos jau nebėra. Šiuo metu spausdinamas II-sis Kronikos tomas, apimantis 8-15 nr. Po jo seks III tomas ir t.t. Kas svarbiausia, kad Kronika, Lietuvos tikinčiųjų ir daugelio patriotų kančios dokumentas, sparčiai verčiama į įvairias kalbas. Šiomis dienomis Kronika išleista portugalų kalba Brazilijoje. Vertė kun. A. Saulaitis, S.J. Išleidimas atėjo tik \$485, kurie daugiausia surinkti JAV. Į italų kalbą Kroniką išvertė

prel. V. Mincevičius. Vertimą smarkiai grobsto italai ir vienas italas-mecenatas, per skaitęs Kroniką, tolimesnių sasiuvinų leidimui paaukojo net visą milijoną lyrų. Tai buvo paskelbta LR šalpos rėmėjų valdybos posėdyje Chicagoje spalio 7 d. kun. K. Kuzminsko bute. Ypač nuširdų padėkos laišką už Kronikų leidimą įvairiomis kalbomis parašė Lietuvos diplomatinės šefas S. Lozoraitis ir kiti. Į prancūzų kalbą Kroniką verčia prel. A. Bačkys, į vokiečių -- vienas kunigas, gyvenantis Vokietijoje. Atskiri Kronikos sasiuviniai yra išversti ir į anglų kalbą ir artėja tas laikas, kai Lietuvos tikinčiųjų ir patriotų kančios dokumentas pasieks beveik visas įvairiomis kalbomis kalbančias pasaulio tautas. Šiame didžiuliam rate dirba daug paskirų asmenų, bet esmėje visą ratą suka LR šalpos rėmėjų centro valdyba. Tos valdybos pirm. kun. K. Kuzminskas praėjusią vasarą tris mėnesius praleido V. Europoje, ten įsteigė 10 naujų LR šalpos skyrių; 14 skyrių įsteigė Anglijoje ir 2 Škotijoje. Viso net 26 nauji skyriai. Visų tų žmonių pareiga pagrįdė bus rinkti aukas Kronikų leidimui ir jų vertimui į įvairias kalbas. Per kun. K. Kuzminską Europą buvo išsiųsta per tris šimtus Kronikos I tomo egzempliorių, nes ten, ypač Švedijoje, atsirado ir tokių lietuvių, kurie apie Kroniką nieko nebuvo girdėję. Kad visas sklandus ratas gyviau suktųsi, lapkričio 29-30 d.d.

Chicagoje šaukiamas LR religinės šalpos rėmėjų visuotinas suvažiavimas, kuriame dalyvaus ir kalbą pasakys Simas Kurdirka. Suvažiavimo išvakarėse, lapkričio 29 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje LR rėmėjai ruošia Hamiltono lietuvių mergaičių choro Aido koncertą. Aido choro giesmių, joms lankantis Italijoje, yra klausęsis ir pats popiežius Paulius VI. Chorui vadovauja sol. V. Verikaitis. Koncerto pelnas taip pat eis tolimesniems Kronikos tomams leisti.

• KRONIKA neseniai pranešė, kad Vilniuje už bažnyčios lankymą iš mokytojos pareigų atleista muzikos mokyklos mokytoja Aldona Kezytė, ten išdirbusi 25 metus ir už gerą pareigų ėimą ne kartą specialiai atžymėta. Yra užuominų, kad mokyti. A. Kezytei net gali tekti atleisti Lietuvą. Aldona Kezytė yra visiems gerai pažįstamo Jaunimo Centro direktoriaus kun. A. Kezio, SJ ir New Yorko lietuvių Laisvės Žiburio radijo programos vedėjas R. Kezio sesuo. Kun. A. Kezys pasaulyje, atrodo, neturi jokių priešų, savo nuširdžiu bei draugišku būdu apie save jungias didžiulį gerbėjų būrį iš visų kartų ir visokių įsitikinimų lietuvių. Jaunimo Centro durys plačiai atidarytos visiems, kas tik nori jame apsilankyti ar ką suruošti. Niekad nebuvo užtrenktos durys taip pat ir įvairiems turistams iš okupuotos Lietuvos. Jiems mi-

lai viskas aprodoma, norint parodyti net filmai ir archyvai. Tų turistų tarpe yra pasitaikę ir vienas kitas dabartinių aukštų pareigūnų, užimančių atsakingus postus okup. Lietuvoje. Jeigu jie tikrai yra laisvi, o ne Maskvos vergai, turėtų pakelti protesto balsą, kodėl sąžininga lietuvių mokytoja, turinti ilgą tarnybos stažą, iš pareigų atleista už vienintelę 'nuodėmę' -- bažnyčios lankymą.

• IRENA ir dr. L. KRIAUCELIONAI, Dainavos ansamblio globėjai, šiomis dienomis ansamblio valdybai įteikė \$1,000 auką Dainavos ansamblio 30-ties metų progai. Kaip žinoma, Dainavos ansamblis 30 m. sukakties progai vasario mėn. pabaigoje stato naują, smagų linksmomis melodijomis išpintą muzikinį veikalą. Veikalui libretą parašė rašyt. D. Brazytė-Bindokienė, o muziką -- muz. A. Jurgutis. Veikalo

pastatyme šalia choro ir solistų dalyvaus balerina V. Karosaitė su J. Puodžiūnu ir J. Puodžiūno baletu studija. Stambia globėjų Kriauceliūnų auką ansamblio valdyba ir visi nariai sutiko su nuoširdžiu džiaugsmu. Kiek žinoma, iš jų stambesnių aukų paskutiniu metu prašė Jaunimo Kongreso rengėjai ir Kultūros tarybos pirm. A. Kairys naujų lietuviškų operų pastatymams, bet Kriauceliūnai primiausia pasirinko savo globojamą Dainavos ansamblį.

• CHICAGOJE neoficialiai kursuoja gandai, kad trečiąją lietuvišką operą, kuri ateinantį pavasarį bus statoma šalia J. Gaidelio ir J. Kačinsko operų, parašė muz. V. Marijošius pagal B. Sruogos libretą. Laukiama, kada tą žinią oficialiai paskelbs Chicago Lietuvos operos valdyba.

PODAROGIFTS, INC.

DABAR KAIP TIK LAIKAS SIŪSTI DOVANAS
KALĖDOMS
savo giminėms Lietuvoje ir USSR.

MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO MAŠINAS,
TELEVIZIJOS APARATUS, FOTO KAMERAS, SIUVAMAS MAŠINAS.

Taip pat drabužius, medžiagas, kailinius, rankinius laikrodžius ir maisto produktus

Didžiulis Automobilių Pasirinkimas, pavyzdžiui:

MOSKVICH 412 IE

MOSKVICH 427 IE -- Station Wagon

ZHIGULI VAZ 2101

ZHIGULI VAZ 2102 -- Station Wagon

ZHIGULI VAZ 2103

ZAPOROZHETS 968 AE

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti DOVANINIUS CERTIFIKATUS per VNESHPOSYLTORGĄ be jokių tarpininkų, bankų, etc.

PODAROGIFTS, INC. yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pareikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNESHPOSYLTORGU.

Kilgentų patogumui užsakymus priima šios su mumis bendradarbiaujančios firmos:

Package Express and Travel Agency, 1776 B'way,
New York, N.Y. 10019

Globe Parcel Service, Inc. 723 Walnut St.,
Philadelphia, Pa. 19106

Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave.,
New York, N.Y. 10022

arba mūsų pagrindinė kontora:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVE. (tarp 27 ir 28 g-vės), NEW YORK,

N. Y. 10001 -- TEL.: (212) 685-4537

Atidaryta šeštadieniais iki 5 P.M.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoma vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Dabartinis okup. Lietuvos vyskupas L. Pavilonis savo laiką po karo buvo Leningrado katalikų bažnyčios klebonu. Čia jį matome pasitinkantį tuometinį Prancūzijos prezidentą de Gaulle su žmona. Nuotrauka tuo metu buvo įdėta dienraštyje Chicago Sun-Times.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

is BOSTONO ir NEW YORKO

ISVYKSTA:

LAPKRIČIO 21 — grįžta LAPKRIČIO 29
(Leningradas-Vilnius-Kaunas)**Kaina tik \$676.00**PASKUTINĖ ŠIŲ METŲ GRUPĖ ISVYKSTA
GRUODŽIO 19 ir grįžta SAUSIO 3, 1976**KAINA \$984.00**

(Leningras, Vilnius, Ryga, Maskva, Helsinkis)

Prie šių grupių galima jungtis ir iš
kitų miestų su papildomu mokesčiu.REGISTRUOKITES IŠ ANKSTO -- VIETŲ
SKAIČIUS RIBOTAS.**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE**

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Tel. (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome
reikalaujamus iškviatimo dokumentus.**Detroito lietuviai**

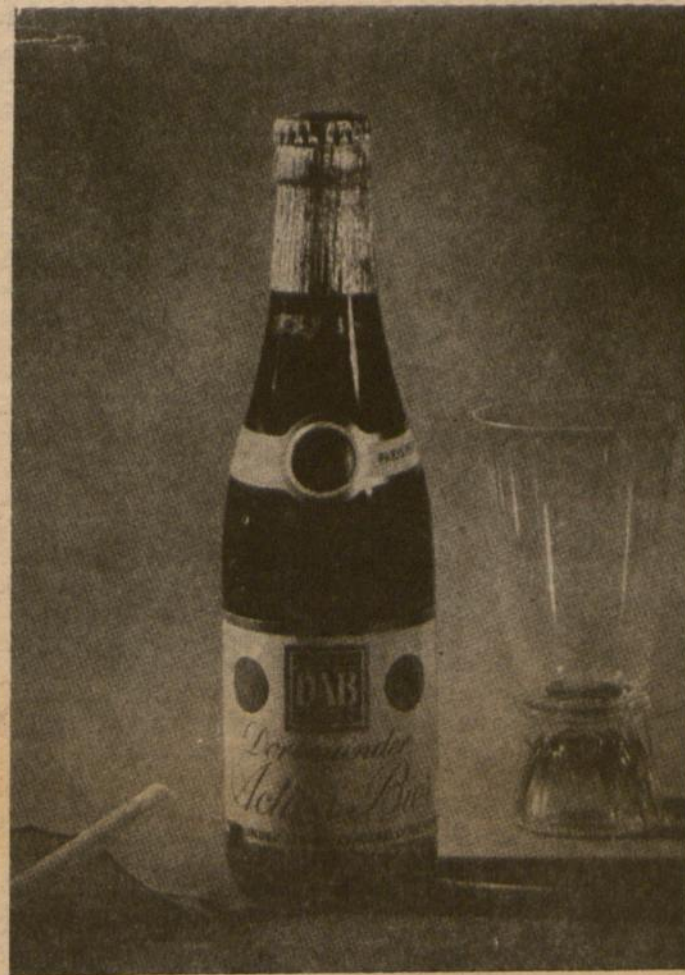
ANTANAS GRINIUS

PAMINĖTA
VILNIAUS DIENAVilniaus krašto lietuvių są-
jungos centro valdyba ir Det-
roito skyrius, spalio 5 d. mi-
nėjo Vilniaus dieną.Vilniečių intencija šv. An-
tano bažnyčioje buvo atlaiky-
tos pamaldos ir iškilmingoji
dalis atlikta Lietuvių Na-
muose.Minėjimą atidarė VKLS-
gos pirmininkas Kazys Vei-
kutis ir programai vesti pa-
kvietė Rūtą Misiūnaite.Kun. K. Simaitis sukalbė-
jo invokaciją ir susikaupimo
minute buvo pagerbti žuvę
ar mirę vilniečiai. Po invo-
kacijos R. Misiūnaite prista-
tė minėjime dalyvaujančius,
iš Clevelando atvykusius
svečius — paskaitininką teis.
Stasį Lazdinį, jo žmoną Kazi-
mierą ir sūnų Giedrių. Det-
roito skyriaus pirm. A.
Misiūnas pristatė sveikinu-
sius: Ramovėnų ir DLO

nė.

Stasio Butkaus šaulių kan-
klininkės, vadovaujamos D.
Petronienės, paskambino
kanklėmis. Programa buvo
trumpa, bet skoninga ir ge-
rai atlikta, nuo svečių susi-
lankusi ilgą plovimą. Baigta
visiems sugiedant Tautos
Himną. Minėjime dalyvavo
115 žmonių.• Perkant ar parduodant
namus, prašome kreiptis
pas Čipkus Realty, 31715
Vine St., Willowick, Ohio
44094. Tel. 943-0910.

REIKALAUKIT VISUR DAB ALAUS

Paskutinėmis savaitėmis
Dirvoje pastebėjote alaus
DAB skelbimus. Tai senos
aludės, įsteigtos 1886 m.
Dortmunde gaminamas alus,
gavęs daug premijų ir atžy-
mėjimų pasaulinėse parodo-
se. DAB yra pirmasis vokie-
čių gamybos alus eksportuo-
tas ir po II-jo Pasaulinio ka-
ro 45 kraštuose alaus mėgė-
jai gali juo smaguriauti.1978 m. DAB švęs šimto
metų sukaktį ir šiandien dar
DAB alus yra kaip senųjų
dienų alus. Clevelande DAB
alų importuoja Beverage
Distributors, Inc., E. 38 ir
King Ave., tel. 431-1600. Jo
lokalinis atstovas yra David
Gierszal. Reikalaukite visur
— klube, restoranuose ir
krautuvėse DAB alaus.

(sk)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI

**SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR
VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS**

NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

FIRMOS

**PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.**

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu
laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų
įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasi-
rinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir
kitų daiktų.**PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.**

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, moto-
ciklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms
prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms.
Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mū-
sų skyriuje.Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	435-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	342-4240
• BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
• BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
• CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street	376-6755
• CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.	925-2787
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
• MIAMI BEACH, Fla. 33139 1201 17 St.	(305) 673-8220
• LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
• NEWARK, N. J. — 378 Market Street	642-2452
• NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
• NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
• PHOENIX, Ariz. 85027 -- 22047 N. Black Canyon Hwy.	(602) 942-8770
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
• RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
• SILVER SPRINGS, Md. 20910 -- 622 Ellsworth Dr.	(301) 589-4464
• SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
• SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue	392-0306
• UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

**Didžiausias kailių
pasirinkimas**pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje**NORMANA
BURŠTEINA**

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

Remkime savuosius

Lietuviai prekybininkai yra kuklūs, darbštūs ir retai pastebimi bei įvertinami mūsų visuomenės nariai, bet jų finansinė parama yra labai jaučiama mūsų organizacijų. Tačiau, giliau pažūrėjus, lietuvis prekybininkas ne vien finansiniai turėtų būti vertinamas. Privačiame kasdieniniame mūsų gyvenime jie vaidina nemažą vaidmenį, prisidedami prie lietuviškų tradicijų palaikymo. Reta kuri lietuviška šeima išsiverčia be sveikos,

maistingos lietuviškos duonos, be skanių maisto produktų, kurie atitinka mūsų lietuviško gomurio skonį. Kur prieš Kalėdas galime nusipirkti pagamintų lietuviškų šližikų? Beržo šaką, lietuviški kepiniai, skilandžiai - mūsų šeimų tradiciniai maitinimosi skanėstai, kurie puošia stalus mūsų šeimyninių švenčių ir subuvimų progomis. Nutariau aplankyti Balio Gaidžiūno 'Patria' ir Stasės Urbanavičienės 'Baltic Delicatessen'.

B. GAIDŽIŪNO 'PATRIA'

Nepaklausiau Balio Gaidžiūno, kodėl jis savo moderniai, turtingai parduotuvei davė pavadinimą 'Patria'. Rašytojas, žurnalistas, eilės laikraščių buvęs redaktorius ir visuomenininkas, pagaliau nutaręs tapti savarankišku ir verstis prekyba, jis, mano supratimu, savo parduotuvės iškaboje vienu žodžiu išreiškė savo gyvenimo turinį.

Trečdalį parduotuvės užima ne maisto produktų, bet dovanų skyrius. Stiklinėje spintoje guli išdėstytos nuostabaus grožio tautinių juostų motyvais išausti audiniai. Virš jų lietuviško gintaro ir medžio dirbiniai. Stebiuosi nesimetringomis, bet nepaprastai harmoningai susstatytais medinėmis gėlėmis - jos tarsi gyvos, tik sustingusios lietuviškoje pievoje. Toliau aukštoje knygų lentynoje turtingas lietuviškų knygų knygynas. Čia ir vaikams knygelės ir monografijos, ir beletristika. Šalia didelis pasirinkimas lietuviškos muzikos plokštelių. Iš tisa siena padengta įmantriais padėklais, o ant stiklu dengtų bufetinių etažerių vako šviesoje blykčioja sunkios kristalinės vazos, padėklai, dubenys, taurės. Dovanų skyrių vainikuoja šampano ir vyno butelių lentynos.

Maisto skyriuje neį akys raibsta nuo įvairiausių skanėstų, importuotų konservų, saldinių ir mėsos gaminių.

B. Gaidžiūnas jau virš trylikos metų sėkmingai verčia-

si savo prekyba, kurios didelę klientūros dalį sudaro kitų tautybių asmenys, daugumoje vokiečių kilmės (net 40%). Įvairių klientūrą pritraukia didelis pasirinkimas prekių, importuotų iš įvairiausių pasaulio kraštų: Anglijos, Suomijos, Danijos, Belgijos, Šveicarijos, Argentinos, Kolumbijos ir kitų. Lietuviška duona pagrindiniai importuojama iš Kanados. Kanadoje duona specialiai lėtai kepama be jokių chemikalų ir jai gaminti grūdai naudojami iš specialių ūkių. Visas duonos gamini- mo procesas yra natūralus, be priedų, todėl tokia duona yra labai sveika ir ilgai laikosi nesugedusi. 'Patria' turi 14 rūšių duonos.

Parduotuvės patalpa jauki, gerai apšviesta, prekės skoningai išdėstytos, o pats savininkas maloniai nuoširdus. Mums besikalbant į krautuvę užsuko trys paauglės mergaitės. Ilgokai rinkosi šokoladinius saldinius, nes sprendimas turėjo būti sunkus, esant tokiam pasirinkimui. Susimokėjusios išėjo iš krautuvės, kramtydamos suomišką šokoladą.

B. Gaidžiūnas turi keturias padėjęjas, kurios ypatin- gai į savaitės pabaigą turi gan mikliai dirbti. Parduotuvės vieta patogiai, lengvai prieinama, o kieme yra pakankamai vietos pirkėjų automobiliams.

Išėjau išsinešdama įspūdį, kad turėtume daugiau dėmesio kreipti į mūsų prekybi-

ninkus, turėtume juos remti - padėdami jiems, tuo pačiu padėsime sau, bet, kas yra svarbiausia, mes igyvensime tikrą lietuvišką solidarumą, be kurio negali sėkmingai jokia visuomenė egzistuoti.

S. URBANAVIČIENĖS 'BALTIC DELICATESSEN'

Baltic Delicatessen savininkė Stasė Urbanavičienė pasitinka visus su šypsena. Žiūriu į viliojančiais pyragais dekoruotą vitriną ir bandau užvesti pasikalbėjimą. Savininkė, matomai mėgstanti žmones, kalba nuoširdžiai ir paprastai. Šalia kasos guli Dirvos egzemplioriai. Pastebiu didelius pasikeitimus nuo paskutinio savo apsilankymo. Kapitalinis patalpos remontas visiškai pakeitė pirmąsias niūrią išvaizdą. Per pusantrų metų S. Urbanavičienė patraukė geroką pirkėjų skaičių savo skaniais naminiais gaminiais - lietuviškomis dešromis, 'koldūnais', tortais ir kitais skanėstais. Energinga ir sumani moteris, išauginusi gražią šeimą, ypatingai didžiuojasi savo pirmuoju vaikaičiu Vytuku, Algio ir Jūratės (buv. Saikutės) Urbanavičių sūneliu, kuris gimė š.m. rugpjūčio 11 d.

Jos parduotuvė irgi pasižymi produktų įvairumu bei pasirinkimo gausumu. Lietuvišką duoną užsako iš Kanados, Chicagos, Brocktono ir Clevelando (Reineckerio) kepyklų. Ji priiminėja užsaky-

Stasė Urbanavičienė "Baltic Delicatessen" savininkė. J. Garlos nuotr.

mus banketams, ir lietuviškomis organizacijoms parduoda produktus su nuolaida. Jos parduotuvėje galima gauti įvairioms progoms pritaikytų lietuviškų atvirukų.

Kaip kiekviena lietuvių motina, S. Urbanavičienė didžiuojasi savo šeima ir ne be pagrindo jaučiasi esanti ramsčiu savo vyrui. Sūnus Paulius studijuoja Loyolos universitete prekybinės administracijos mokslus. Sūnus Alfredas sėkmingai dirba viešosios sąskaitų srityje (accounting). Dukra Jūratė tarnauja viename Chicagos banke. Jos marti, baigu-

si grafikos meno mokslus, sukurė krautuvės emblemą ir padeda dailinti bei dekoruoti parduotuvę.

Išeidama susimąstau - lietuvių moterys, kovodamos už geresnį gyvenimą, nuleidžia rankų, bet energingai su tikra lietuviška ištverme suranda būdų savo sugebėjimus išnaudoti tiek savo šeimoms, tiek visos mūsų visuomenės naudai.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gau- site kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Jus sunkiai dirbate jūsų sutaupoms. Mes dirbame sunkiai, kad jas apsaugotumėm.

Tokiame neužtikrintame kaip šiame laikotarpy, jūs tikrai norite žinoti, kad jūsų santaupos yra saugios. Cleveland Trust banke jūsų pinigai yra taip saugūs, kaip niekur kitur, nes Cleveland Trust yra vienas iš didžiausių ir labiausiai apsaugoto bankų krašte.

Jūsų pinigai yra pilnai apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation iki \$40,000. Per kombinaciją keletą skirtingų planų, tačiau, vyras ir žmona gali pakelti apdraudą iki \$200,000. Pavyzdžiui, kiekvienas gali turėti individualią taupymo sąskaitą, kas duoda jums \$80,000 apdraudą ir bendra sąskaita duoda papildomai \$40,000 apdraudą. Ir kiekvienas gali paimti Payable-On-Death Account, kas duoda viso apdraudą iki \$200,000.

Tad kodėl neatidaryti taupymo sąskaitą jūsų kaimyniniame Cleveland Trust skyriuje? Mes siūlome reguliarias taupymo knygytes su nemokamais čekiais ir padieniais procentais, kada jūs laikote balanse \$500 ir daugiau. Mes taip pat turime kitus padienio procento taupymo planus, kaip pajamų ir investavimo knygytes ir investavimo pažymėjimus.

CLEVELAND TRUST

Member FDIC

Balys Gaidžiūnas "Patria" savininkas
J. Garlos nuotr.

Vienos minutės padėka 36¢ ar mažiau

Viena minutė užmiestinio tolumo skambinimo reiškia tiek daug ir kainuoja taip mažai.

Po 5 v. v. vienos minutės užmiestinis skambinimas kainuoja 36 c. ar mažiau.

Iš tikro, palyginus su rašymu ir siuntimu laiško, yra daug greičiau, lengviau ir daug intymiau.

Žinoma, jeigu jūs norite pasakyti daugiau negu ačiū, tai reškia dar geresnį radinį. Kadangi kiekviena sekanti minutė kainuoja mažiau. Taigi aplankant Kaliforniją 10 minučių yra tikrai \$2.70 plus taksai - o dar mažiau po 11 val. nakties, visą dieną šeštadienį ir iki 5 v. v. sekmadienį.

Taigi atsiminkite mūsų žemas tolumo skambinimo kainas. Kad pasakytumėte ačiū, ar palinkėti sveikatos, ar gražaus gimtadienio, ar bile ko.

Ohio Bell

Dial-direct rates apply on all interstate calls (excluding Alaska) completed from a residence or business phone without operator assistance. They also apply on calls placed with an operator from a residence or business phone where dial-direct facilities are not available. For dial-direct rates to Hawaii, check your operator. Dial-direct rates do not apply to person-to-person, coin, hotel guest, credit card or collect calls, or to calls charged to another number, because an operator must assist on such calls.

KULTŪROS ŽIDINIO RENGINIAI NEW YORKE

Be visų organizacijų, metų bėgyje užsiregistravusių Kultūros Židinyje rengti savo šventes, įvairias iškilmes, vieną kitą laisvą savaitgalį šiaip taip randa įsisprausiti ir patys to židinio šeimininkai. Š.m. rugsėjo 27 dieną įvyko pirmas šio sezono renginys, tai baritono Kazio Yakučio koncertas, akompanuojant muz. Jacquelyne Silver. Solistas padainavo lietuviškų dainų, ciklą dainų amerikiečių sukurtų pagerbti Amerikos 200 metų sukaktį ir arijas iš 'Fausto' ir 'Kaukių baliaus' operų.

Po sėkmingo koncerto vyko vaišės ir šokiai dalyvaujant virš 300 žmonių. Pažymėtina, kad K. Yakutis, ir kiti muzikai dar pasižadėję skirti Kultūros židiniui savo koncertus, atsisako bet kio honoraro. Sekantieji du koncertai bus pianistės Aldo nos Kepalaitės ir Julijos Rajskauskaitės-Petrauskienės, kuriems datos dar nežinomos.

Pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertas įvyko š.m. spalio 11 d., šeštadienį, Town Hall salėje, New York. Jis atliko Ravelio kūrinį kompozitoriaus 100 m. gimimo progą.

Ši populiari koncertinė New York miesto centre salė, gaila, nebebūna užpildyta klausytojais, kaip anksčiau, kada lietuviams ir tam pačiam Kuprevičiui koncertuojant būdavo apypilnė apie tūkstantį žmonių talpinanti salė. Taip yra dėl įvairių miesto gyvenimo sąlygų pasikeitimo.

ALTS-gos New York I-sis ir II-sis skyriai rengiasi pa-

minėti DIRVOS 60 metų sukaktį lapkričio mėnesį.

• LIETUVOSgen. štabo karininkų IV laidos klausytojai ir lektoriai prašimi atsilipti sekančiu adresu: Jonas Gaižutis, 7259 So. Sacramento Ave., Chicago, ill. 60629 USA. Smulkesnės informacijos bus pasiūstos vėliau, gavus tikslus adresus.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

INSURANCE AFFILIATES, INC. - DRAUDIMO AGENTŪRA

15401 DETROIT AVE., LAKEWOOD, OHIO 44107

ADAS E. MALĖNAS - Agentas

Telefonas: Office 228-9500

Namų 467-4548

Komercinio, privataus turto, automobilių ir kitų rūšių draudimas. Atstovaujame virš dvidešimt draudimo kompanijų.

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS** metinis susirinkimas įvyks š.m. spalio 18 d. 6 v.v. Lietuvių Namuose, Clevelande.

Susirinkimo darbotvarkėje numatoma: darbo posėdis naujos valdybos rinkimas, kultūrinės premijos įteikimas, bei vakarienė. Po vakarienės inž. R. Kuduko pasakaita.

• **MALONIAI KVIEČIAMĖ** Clevelando visuomenę praleisti vakarą Pittsburgėje.

Spalio 25 d. 7:30 v.v. įvyks parengimas paremti III-čią PL Jaunimo Kongresą. Programoj dalyvaus Clevelando Mergaičių Studenčių Ateitininkų choras 'Nerija'. Šokiams gros iš Clevelando Romo Strimaičio orkestras 'Muzika'.

Dėl papildomų informacijų ir bilietų Clevelande skambinkite Vidai Gaižutytei 481-0791.

PART-TIME SUPERINTENDENT COUPLE

Free Rent. Looking for extra money? Save gas dollars, live where you work at part-time maintenance and cleaning. Also handle rentals, etc. At Shaker Heights apartments.

We need a mature minded couple. No children or pets. Call 731-7912, Mr. Wiehn for appointment set-up.

• **CLEVELANDO BALFO** skyriaus Valdyba, pradėda-

HAMILTONO AIDO

1975 m. spalio 18 d. 7:30 v.v.

Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėje

ŠOKIAMS GROS STRIMAIČIO KAPELA "MUZIKA". BILJETUS GALIMA UŽSISAKYTI PAS E. ALSĖNIENĘ TEL. 526-6837 IR V. PALUBINSKĄ TEL. 932-3798.
RENGIA VYSK. M. VALANČIAUS LIT. MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS

ma rudens aukų rinkimo vakarą, ruošia lietuviškų valgių, 3-jų patiekalų pietus š.m. spalio 19 d., sekmadienį, nuo 11 val. iki 4 val. p.p., Naujosios Parapijos kavinėje.

Rengėjai maloniai kviečia, visus tautiečius atsilankyti, pasivaikinti, pabendrauti ir savo atsilankymu paremti šalpai skirtą darbą.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• **SPALIO 18 D.** Hamiltono mergaičių choro Aidas koncertas. Rengia Vysk. Valančiaus lit. mokykla.

• **SPALIO 25 D.** Žalgirio kuopos šaulių šventė.

• **LAPKRIČIO 8 ir 9 D.** Lietuvių dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• **LAPKRIČIO 16 D.** šv. Jurgio parapijos rudens festivalis.

• **LAPKRIČIO 22 D.** Kariuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė.

• **LAPKRIČIO 23 D.** Kristaus Valdovo šventės minėjimas Naujoje parapijoje.

• **LAPKRIČIO 29 D.** Vysk. Valančiaus minėjimas Naujosios parapijos salėje.

• **GRUODŽIO 6-7 D.** kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos 5 metų sukakties minėjimas.

• **GRUODŽIO 13 D.** koncertas Naujoje parapijoje.

• **GRUODŽIO 31 D.** Naujų Metų sutikimas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

1976

• **SAUSIO 4 D.** šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

• **SAUSIO 11 D.** 5 val. p.p. Naujosios parapijos salėje prel. M. Krupavičiaus 5 metų mirties sukakties minėjimas.

• **SAUSIO 10-11 D.** dail. J. Juodžio kūrinių paroda Nauj parapijos salėje. Rengia LB apylinkė.

KONCERTAS

andré duval

šios dienos grožio salionas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo &
Styleset \$3.45
not \$7.50

HAIRCUTTING \$2.95
from only
not \$7.50

Blower Cut and Style \$6.95
not \$15

L'Oreal Perm
\$12.50
not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30 cup
or cap

Sale of Beauty \$7.87
Special — the famous
Vita Perm, complete
with cut.

UniPerm Incl. \$20
cut
The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
everu time. \$25 at
most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
No-Set Perm by Helene Curtis, \$10

No rollers, no pincurls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Penktadienį ir šeštadienį 50 c. daugiau

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Opposite Eastgate, 449-3435
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.
• Painesville 357-6129
The New Market

WEST
• Opposite Solihull, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• North Olmsted, 777-8686
• Parmatown, 884-6300
• Midway Mall, Elyria 324-5742
Lorain 232-8020

CLEVELANDO LIETUVIŲ DĖMESIUI!

Š.m. spalio 19 d., sekmadienį,

4 val. p.p. Lietuvių Namų Čiurlioniečių salėje

įvyks **DIRVOS** reikalais
informacinis susirinkimas

Programoje: Dirvos nūdieninės padėties painformavimas; Dirvos Atstatymo Vajaus Komiteto pristatymas; Vaisės - katutė ir užkandžiai.

Visi Clevelando lietuviai maloniai kviečiami
susirinkime dalyvauti.

DIRVAI REMTI KOMITETAS

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PASKAITA APIE HELSINKIO KONFERENCIJĄ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus valdyba kviečia pirmąjį po atostoginių narių susirinkimą, spalio 26 d., sekmadienį, 3:30 val. p.p., Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Susirinkime, be eilės skyriaus veiklos klausimų, Vytautas Meškauskas, Dirvos ilgametis politinių įvykių apžvalgininkas, skaitys paskaitą apie Helsinkio konferenciją 1975 m. ir jos pasėkas Lietuvai. Tikimasi, šią paskaitą lydės susirinkimo dalyvių paklausimai ir diskusijos. Nariai turėtų pakviesti į šią paskaitą ir savo artimuosius, čia minimu klausimu besidominčius.

• EMILIJA ČEKIENĖ, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkė, pakviesta pagrindine kalbėtoja ALTS-gos Philadelphijos skyriaus rengiamame DIRVOS 60 metų sukakties mi-

nėjime, kuris įvyks š.m. lapkričio 29 d.

• AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS sukaktuvinė 35 m. konferencija įvyks lapkričio 22 d. Pick-Congress viešbuty, Chicagoje. Konferencijos metu bankete bus pagerbti du įtakingi Lietuvos reikalų gynėjai: kongresmanas Dervinski ir laikraštininkas Anderson.

• DIENRAŠTIS DRAUGAS skelbia dailiosios prozos – romano, apysakos – dvidešimtpenktąjį konkursą. Paskutinė data rankraščių įteikimui yra 1975 m. lapkričio 1 d. Geriausiojo kūrinio autoriui skiriama \$1,500 premija. Šiemetinio konkurso mecenatas yra žurn. Zigmas Umbražiūnas. Kūrinių siūžetą pasirenka patys autoriai. Rankraštis turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PRANEŠAME GIMINĖMS IR
PAŽIŠTAMIEMS, KAD Š. M.
RUGSĖJO 25 D. STAIGA MIRĖ

VYTAUTAS KAZIMIERAS CIPLIAUSKAS

LIUDESYS PASILIKĖ:

ŽMONA - LIUDMILA CIPLIAUSKIENĖ
DUKTĖ - GRAŽINA - LIUDA KLEIN
ŽENTAS - DR. MARTIN S. KLEIN
ANŪKĖS - MELISSA, JENNIFFER
IR ABIGAIL KLEIN
UOŠVĖ - MAGDALENA BITKAUSKIENĖ
BROLIAI - LIUDAS CIPLIAUSKAS
SU ŽMONA
ALGIRDAS CIPLIAUSKAS
SU ŠEIMA

LEONARDUI GARBALIAUSKUI

MIRUS, JO ŽMONAI, MIELAI PONIAI
KAZIMIERAI, VAIKAMS, TAIP PAT
SESERIAI PONIAI ULTIENEI,
NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ REIŠKIA
IR KARTU LIŪDI

IRENA PLECHAVIČIENĖ

A.A.

ANTANUI SKUDŽINSKUI

MIRUS, JO ŽMONAI, SŪNUI, DUKRAI
IR JOS ŠEIMAI REIŠKIAME GILIĄ
UŽUOJAUTĄ

PIJUS IR ONA VAIČAIČIAI
DR. SAULIUS IR LIUCIJA VAIČAIČIAI

NEW YORKO SKAUTAMS REMTI KOMITETAS

VISUS KVIEČIA Į

TRADICINĮ RUDENS BALIŲ

1975 SPALIO MĖN. 25 D. 9 VAL. VAK.

KULTŪROS ŽIDINYJE

KOKTEILIS NUO 8 VAL. IKI 9 VAL.

ŠVEDIŠKAS STALAS

ŠOKIAMS GROJA AMOUR ORKESTRAS DAINUOJANT

JUOZUI NAKUI

BALIAUS METU BUS STAIGMENŲ, VADOVAUJANT

ALDONAI RYGELYTEI

STATUS GALIMA UŽSISAKYTI PAS:

IRENĄ ALKSNINIENĘ — (212) 886-5695

HENRIKĄ MIKLĄ — (516) 482-0196

NIJOLĘ ŽUKAUSKIENĘ — (914) 337-6469

AUKA 12.50 DOL. ASMENIUI

STUDENTAMS IR MOKSLEIVIAMS 8 DOL.

AUKOS DIRVOS ATSTATYMAI

Dirvos atstatymo vajeaus centrinis komitetas, pirminkaujamas Petro Bučo, paruošė ir išsiuntinėjo informacinę medžiagą, kreipimąsi į JAV ir Kanados lietuvius, kviečiant juos ir jų artimuosius savo aukomis prisidėti prie padegėlės Dirvos naujo įkurdinimo, sutelkiant kapitalą, įgalinantį išgyti namus ir spaustuvės reikmenis.

Medžiaga išsiuntinėta visiems Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyriams o jie savo nuožiūra turi ją išsiuntinėti jų rajonuose gyvenantiems lietuviams. Šiai akcijai Kanadoje praveisti pakviestas Pranas Bastys, Toronto. Savo ruožtu, komitetas kreipiasi į kiekvieną Vilties draugijos narį, prašydamas juos pagal galimybę padidinti savo įnašus Vilties draugijai.

Dirvos atstatymo vajeaus komiteto adresas yra: Mr. R. Bučas, 9136 55 court, Oak Lawn, Ill. 60453.

LB Apylinkė	50.00
East Chicago, Ind.	
Kar. A. Juozapavičiaus	
Šaulių kuopa	25.00
Cleveland, O.	
V. Valys	10.00
Roswell, MN	
S. Milašius	7.00
Kenosha, Wisc.	
K. Merkis	10.00
Boston, Mass.	
A. Dovydaitis	2.00
St. Petersburg, Fla.	
S. Radzevičiūtė	27.00
Cleveland, O.	
P. Stankus	10.00
Hartford, Conn.	
A. Navikas	2.00
Wilkes-Barre, Pa.	
K. Valiūnas	100.00
New York, NY	
J. Lukas	3.00
Philadelphia, Pa.	
J. Anužis	2.00
Troy, Mi.	
J. Petrauskas	10.00
Detroit, Mi.	
A. Čerkesaitė	2.00
Montreal, Que.	
J. Marčiukaitis	5.00
Koblentz, Vokietija	
R. Medelis	5.00
Toronto, Ont.	
J. Yčas	20.00
Toronto, Ont.	
A. Ruigys	20.00
Los Angeles, Ca.	
V. Griska	20.00
Great Neck, NY	

J. Rugienius	10.00	J.A. Pavilioniai	25.00
Detroit, Mi		Chicago, Ill.	
A. Zuras	10.00	P. Sidzikauskas	5.00
Rochester, NY		Chicago, Ill.	
J. Kristolaitis	100.00	M.L. Gilvydis	5.00
Cleveland, O.		Farmington, Mi.	
V. Dudėnas	20.00	L. Mathews	2.00
Milwaukee, WI.		Brooklyn, NY	
V. Kerelytė	20.00	K. Germanas	5.00
Chicago, Ill		St. Charles, Ill.	
R. Sidrys	25.00	O. Biežienė	12.00
Streator, Ill.		Oak Lawn, Ill.	
P. Kaspariūnas	10.00	J. Diamantis	7.00
Rahway, NJ		Princeton, Wisc.	
A. Kazilis	20.00	P. Kudukis	25.00
Concord, Ont.		Cleveland, O.	
F.V. Razgaitis	25.00	A. Barzdukas	5.00
Seven Hills, O.		Falls Church, Va.	
A. Rinkūnas	2.00	A. Kisieliūsis	20.00
Islington, Ont.		Sidney, O.	
O. Rinkevičienė	10.00	A. Braškys	20.00
Toronto, Ont.		Sudbury, Ont.	
M. Kojelis	10.00	S.V. Černiauskai	20.00
Toronto, Ont.		Southfield, Mi.	
H. Bitėnas	10.00	J. Viltrakis	57.00
Elizabeth, NJ		Valencia, Venezuela	
A. Rukša	20.00	Tėvai Jėzuitai	50.00
Augsburg, Vokietija		Cleveland, O.	
J. Bortkevičius	10.00	V. Aglinskis	100.00
Woodhaven, NY		Chicago, Ill.	
J. Miežaitis	2.00	O.J. Kamaičiai	25.00
Elizabeth, NJ		St. Petersburg, Fla.	
B. Basiulis	10.00	LB Apylinkės Vald.	25.00
Long Beach, Ca.		Lemont, Ill.	
V. Mieželis	15.00	Z. Paškevičius	20.00
Phoenix, AZ		Chicago, Ill.	
V. Židžiūnas	10.00	V. Andrijauskas	5.00
Worcester, Mass.		Chicago, Ill.	
A. Drasutienė	25.00	M. Trečys	1.00
Oak Park, Ill.		Chicago, Ill.	
P. Bastys	100.00	J. Paltarokas	20.00
Toronto, Ont.		Cicero, Ill.	
K.G. Siliūnai	50.00	J. Paršeliūnas	25.00
Flushing, NY		Brampton, Ont.	
SLA 352 Kuopa	15.00	A. Džiuvė	7.00
Detroit, Mi.		Baltimore, Md.	
LKVS Ramovės Sk.	100.00	A. Pakalnis	7.00
Cleveland, O.		Detroit, Mi.	
Grandinėle	25.00	A. Iškauskas	5.00
Cleveland, O.		Weston, Ont.	
V. Ripskis	5.00	J. Naujokaitis	3.00
Evergreen Park, Ill.		Cleveland, O.	
G. Taoras	10.00	A. Karis	10.00
Pittsburgh, Pa.		Brooklyn, NY	
M.A. Deveniai	25.00	J. Margevičius	2.00
Santa Monica, Ca.		Cleveland, O.	
V. Banevičius	20.00	J. Jasinevičius	10.00
Philadelphia, Pa.		Cleveland, O.	
J. Petronis	12.00	P. Pajaujis	5.00
Los Angeles, Ca.		Mt. Clemens, Mi.	
D. Janutienė	10.00	J. Trajanas	7.00
Berkeley, Ca.		St. James, NY	
V.A. Daugelavičiai	25.00	P. Molis	25.00
Cote St. Luc, Que.		Shrewsbury, Mass.	
J. Chmieliauskienė		V. Miškinis	5.00
ir Bužėnai	25.00	Cleveland, O.	
Los Angeles, Ca.		J. Simonis	25.00
A. Statulevičius	20.00	Santa Barbara, Ca.	
Weston, Ont.		M. Knystautas	7.00
		Danbury, conn.	
		J. Telksnys	5.00
		Great Neck, NY	